

ที่ กษ 0614/ 25๕2
วันที่ 145
เวลา 19 มี.ค. 50
ท.ร.๒๗

๑๖๕๘
- 9 เม.ย. 25๕๒ ๒๐๗

ที่ กษ 0614/ 25๕2

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. 10200

9 2550

เรื่อง การดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ นร 0506 (คกก.2)/3542 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2550

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้เสนอเรื่องการดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา คณะกรรมการกักันกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 2 ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นขอข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี ตามหนังสือที่ นร 0506 (คกก.2)/3542 ลงวันที่ 8 มีนาคม 2550 นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำข้อมูลเพิ่มเติมแล้ว ดังนี้

เรื่องเดิม

1. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2547 และ 29 มีนาคม 2548 เห็นชอบให้กระทรวงการคลังจัดตั้งบริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด (สธท.) เพื่อทำหน้าที่ช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการจัดการ การตลาด และการเงิน ในสินค้า 3 ชนิด ได้แก่ โคเนื้อ ปาล์ม และยางพารา ใช้งบประมาณเพื่อเป็นทุนจดทะเบียนจำนวน 1,000 ล้านบาท โดยกระทรวงการคลังถือหุ้น 100% และรัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณปี 2548 จำนวนเงิน 250 ล้านบาท ปี 2549 จำนวนเงิน 170 ล้านบาท รวมเป็นเงิน 420 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าจดทะเบียนหุ้นของบริษัทฯ และบริษัทจะต้องกู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) หรือธนาคารออมสิน เพื่อนำไปลงทุนเป็นค่าจัดหาซื้อโคเพื่อส่งมอบให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยง ตามแนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว (เอกสารหมายเลข 1)

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 เห็นชอบในหลักการให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัวโดยกำหนดเป้าหมายให้ บริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด (สธท.) จัดหาโคให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยงจำนวน 1 ล้านครอบครัว จำนวนโค 2 ล้านตัว ภายในระยะเวลา 3 ปี (ปี 2549 จำนวน 500,000 ตัว, ปี 2550 จำนวน 700,000 ตัว และปี 2551 จำนวน 800,000 ตัว) โดยจัดหาโคหย่านมพันธุ์พื้นเมืองหรือลูกผสมพื้นเมือง ลูกผสมบราห์มัน และลูกผสมชาร์โรเลส์ อายุ 8 - 12 เดือน ทั้งเพศผู้ และเพศเมีย และอายุ 13 - 24 เดือน เพศเมียให้เกษตรกร (ตามเอกสารหมายเลข 2)

/ข้อเท็จจริง...

ข้อเท็จจริง

1. การดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัวไม่สามารถดำเนินการตามเป้าหมายที่โครงการกำหนดได้เนื่องจาก

1.1 บริษัท สทท. ไม่สามารถจัดหาโคให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยงจำนวน 1 ล้านครอบครัว จำนวนโค 2 ล้านตัว ภายในระยะเวลา 3 ปี ได้ เพราะจำนวนโคที่เกษตรกรจะขายเพื่อใช้ในโครงการตามราคาที่กำหนดมีจำนวนน้อย ซึ่งผลการดำเนินงานในปี 2549 บริษัท สทท. จัดหาโคให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยงได้เพียง 21,684 ตัว มอบให้เกษตรกรจำนวน 10,883 ราย เท่านั้น

1.2 โคที่จะหาให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยงเป็นโคที่ผลิตและเกิดขึ้นภายในประเทศ ดังนั้นการดำเนินโครงการฯ เป็นการเปลี่ยนมือจากเกษตรกรผู้เลี้ยงโค ไม่ได้ทำให้จำนวนโคเพิ่มขึ้น

1.3 การดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัวไม่ตรงกับ ความต้องการของเกษตรกร เพราะว่า

1.3.1 เกษตรกรต้องการเลี้ยงโคเพศเมียเพื่อผลิตลูกเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง แต่โครงการจัดหาโครุ่นเพศผู้ยกย่นไปให้เกษตรกรในลักษณะยืมไปเลี้ยง

1.3.2 เกษตรกรต้องการจัดหาโคมาเลี้ยงและจำหน่ายโคเอง โดยไม่ต้องผ่านบริษัท สทท. เพื่อให้ได้โคที่มีลักษณะตรงตามที่เกษตรกรต้องการ เกิดความคล่องตัวในการจัดหาและจำหน่ายโค ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการให้บริษัท สทท. ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

1.4 เกษตรกรขาดความพร้อมที่เลี้ยงโคตามแบบที่โครงการกำหนด เกษตรกรบางรายเลี้ยงเน้นการเลี้ยงโคโดยใช้อาหารข้นเป็นหลัก ทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ขายโคได้ราคาต่ำ เกษตรกรจึงประสบปัญหาการขาดทุน และบริษัทยังไม่ได้กำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งจะทำให้เกิดผลเสียหายต่อการดำเนินโครงการในอนาคต

2. บริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด (สทท.) ขาดความพร้อมในการดำเนินธุรกิจเนื่องจาก

2.1 บริษัทเป็นรัฐวิสาหกิจที่เพิ่งดำเนินการ การดำเนินการต้องมีขั้นตอนละเอียดรอบคอบ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายทำให้การดำเนินงานไม่คล่องตัวเหมือนบริษัทเอกชน

2.2 บริษัทไม่มีบุคลากรของบริษัทโดยตรง จึงมอบหมายให้พนักงาน ธ.ก.ส. ทำหน้าที่แทนพนักงานบริษัท

2.3 ธุรกิจส่วนใหญ่กระจายทั่วไปตามท้องถิ่นยากต่อการควบคุม ดูแล กำกับ จำเป็นต้องใช้บุคลากรจำนวนมาก ทำให้บริษัทมีต้นทุนในการดำเนินงานสูง

2.4 ไม่มีผู้สนใจสมัครเป็นผู้บริหารบริษัทฯ

2.5 บริษัทไม่มีหลักทรัพย์ที่จะใช้ค้ำประกันเงินกู้เพื่อมาลงทุนหรือขยายกิจการ

3. บริษัทเริ่มดำเนินธุรกิจเฉพาะด้านโคเนื้อเท่านั้น ด้านธุรกิจปาล์มน้ำมัน และยางพารา ยังไม่ได้ดำเนินการ

4. การใช้จ่ายเงินงบประมาณโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อด้านครอบครัว ที่ผ่านมามีดังนี้

4.1 การใช้จ่ายเงินงบประมาณการดำเนินโครงการ ในส่วนของกรมปศุสัตว์

กิจกรรม	งบประมาณ		รวม
	ปี 2548	ปี 2549	
1. ได้รับงบประมาณ	683,835,980	236,872,506	920,708,486
2. เบิกจ่ายจริง	274,553,290 (40.1%)	172,732,266 (72.9%)	447,285,556 (48.6%)
3. เงินกันเหลือในปี	391,485,882	61,659,467	453,145,349
ก่อนนี้ผูกพัน	66,735,882	47,031,785	113,767,667 (12.3%)
ไม่ก่อนนี้ผูกพัน	324,750,000	14,627,682	339,377,682 (36.9%)
4. เปลี่ยนโอนไปใช้ในกิจกรรมอื่น	16,150,000	-	16,150,000
5. เงินเหลือส่งคืนคลังแล้ว	1,646,808	2,480,773	4,127,581

หมายเหตุ ปีงบประมาณ 2548 โอนปรับเปลี่ยนไปใช้ก่อสร้างศูนย์ผสมเทียมจังหวัดอุบลราชธานี

4.2 การใช้จ่ายเงินงบประมาณของบริษัท สรท. ได้มีการประมาณการรายรับ - จ่ายเงิน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2548 - ธันวาคม 2551 ดังนี้

รายรับ	
1. งบประมาณ	420 ล้านบาท
2. ดอกเบี้ยรับ	5 ล้านบาท
3. รายรับจากธุรกิจโค	233 ล้านบาท
รวม	658 ล้านบาท
รายจ่าย	
1. ค่าซื้อโค	229 ล้านบาท
2. ค่าใช้จ่ายดำเนินการ	45 ล้านบาท
3. จัดสรรรายได้ธุรกิจโคให้เกษตรกร	39 ล้านบาท
รวม	313 ล้านบาท
คงเหลือส่งคืนกระทรวงการคลัง	345 ล้านบาท

(รายละเอียดตามเอกสารหมายเลข 3)

5. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ได้ร้องเรียนให้รัฐบาลยกเลิกหรือปรับเปลี่ยนเงื่อนไขการหักค่าดำเนินการของบริษัท สหท. และการจัดสรรกำไรหลังหักค่าใช้จ่ายในอัตราร้อยละ 10 ให้บริษัท สหท. ตามที่โครงการได้กำหนดไว้ เพราะจะทำให้เกษตรกรมีรายได้ลดลงหรือขาดทุน

6. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยกรมปศุสัตว์ ได้จัดทำโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค – กระบือ สายเลือดไทย สรุปรายละเอียดโครงการได้ ดังนี้

6.1 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อซึ่งประกอบด้วย

6.1.1 กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกโคเนื้อสายเลือดไทย ได้แก่ พันธุ์ตาก พันธุ์กำแพงแสน พันธุ์ไทย-บราห์มัน โดยวิธีผสมเทียมตามแผนงานปกติของกรมปศุสัตว์

6.1.2 กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโคเตรียมขุน

6.1.3 สหกรณ์เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูง ได้แก่ สหกรณ์ปศุสัตว์โพนยางคำ จังหวัดสกลนคร สหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

6.2 เป้าหมายเพื่อผลิตโคขุนสายเลือดไทยคุณภาพสูง ทดแทนการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศปีละ 40,000 ตัว ผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อไทยชั้นเยี่ยม เพื่อทดแทนโคพ่อพันธุ์ที่ขาดแคลนปีละ 500 ตัว จัดทำระบบสารสนเทศที่มีพื้นฐานข้อมูลการผลิต การตลาดโคเนื้อ ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด

6.3 วิธีดำเนินการ เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อเตรียมขุนเพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพสูงจะต้องรวมตัวเป็นกลุ่มหรือสหกรณ์ และจัดทำระบบฟาร์มคู่สัญญา (Contract Farming) กับสหกรณ์เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูง สำหรับเกษตรกรทั่วไปจะสนับสนุนให้เลี้ยงโค – กระบือ ในระบบผสมผสานระหว่างการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ โดยเกษตรกรเป็นผู้กู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธ.ก.ส. เพื่อจัดซื้อโค – กระบือมาเลี้ยงเอง รายละ 2 – 4 ตัว เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่เกษตรกร ได้โคที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ เกิดความคล่องตัวในการจัดหาและจำหน่ายโค ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการให้บริษัท สหท. ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

6.4 ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการฯ 3 ปี (2551 – 2553) โดยใช้งบประมาณจ่ายขาดจำนวน 458.26 ล้านบาท และเงินกู้สำหรับเกษตรกรยืมไปจัดหาซื้อโค – กระบือ จำนวน 630 ล้านบาท ซึ่งเกษตรกรเครือข่ายจะมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโค – กระบือ อย่างต่ำตัวละ 1,220 – 6,820 บาท ตามรายละเอียดโครงการที่แนบมาพร้อมนี้ (เอกสารหมายเลข 4)

7. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค – กระบือ สายเลือดไทย

7.1 เกษตรกรเป็นผู้กู้เงิน เพื่อไปจัดซื้อโค – กระบือมาเลี้ยงเอง มีความพึงพอใจสามารถจัดหาโคที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ เกิดความคล่องตัวในการจัดหาและจำหน่ายโค

7.2 เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการให้บริษัท สธท.

7.3 มีระบบสารสนเทศที่มีพื้นฐานข้อมูลการผลิต การตลาดโคเนื้อ ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด สร้างมูลค่าเพิ่ม

7.4 เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อเตรียมขุนเพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพสูง มีตลาดรองรับชัดเจนเนื่องจากได้ จัดทำ Contract Farming กับสหกรณ์เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูงไว้แล้ว

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ขอความเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปรับปรุงโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ล້านครอบครัว โดยให้ดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค – กระบือ สายเลือดไทย แทน โดยให้ประสานงานกับสำนักงานประมาณในการพิจารณารายละเอียดค่าของงบประมาณดำเนินโครงการ ตั้งแต่ปี 2551 เป็นต้นไป สำหรับเงินงบประมาณดำเนินโครงการฯ ปี 2548 และปี 2549 ส่วนที่เหลือกรณีที่ยังไม่ได้ก่อนนี้ผูกพันให้ส่งคืนกระทรวงการคลัง

2. ให้กรมปศุสัตว์และธ.ก.ส. ดูแลเกษตรกรในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล້านครอบครัว จำนวน 10,883 ราย ซึ่งได้รับมอบโคไปแล้ว จำนวน 21,684 ตัว จนกว่าจะขายโคในโครงการเสร็จสิ้นตามสัญญาที่ทำไว้กับเกษตรกร

3. มอบหมายให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการจดทะเบียนยกเลิกบริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด ทั้งนี้ให้ชดเชยค่าใช้จ่ายในโครงการแก่ ธ.ก.ส. ตามที่จ่ายจริง (ตามข้อ 4.2) แล้วนำเงินที่เหลือส่งคืนคลังต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอกองรัฐมนตรีเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามที่เสนอต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ชีระ สุตะบุตร)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

โทร. / โทรสาร 0-2653-4470 / 0-2653-4928

เปรียบเทียบโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว กับ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค - กระบือ สายเลือดไทย

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค - กระบือ สายเลือดไทย
<p>1. กำหนดเป้าหมายสูงเกินความจริงไม่สามารถปฏิบัติได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมายให้บริษัท สรท. จัดหาโคให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยง 1 ล้านครอบครัว 2 ล้านตัว ภายใน 3 ปี ไม่สามารถทำได้ เพราะจำนวนโคที่เกษตรกรจะขายเพื่อใช้ในโครงการตามราคาที่กำหนดมีจำนวนน้อย 	<p>1. กำหนดเป้าหมายตามความเป็นจริงสามารถปฏิบัติได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - กำหนดเป้าหมายเลี้ยงโคเนื้อสายเลือดไทย เพื่อผลิตโคขุนคุณภาพปีละ 40,000 ตัว สามารถดำเนินการได้ เพราะกรมปศุสัตว์ได้ผสมเทียมแม่โคปีละ 150,000 ตัว ผลิตลูกโคเพศผู้ได้ปีละ 40,000 ตัว
<p>2. การดำเนินโครงการไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร เพราะ</p> <p>2.1 เกษตรกรต้องการเลี้ยงโคเพศเมียเพื่อผลิตลูกเป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกรเอง แต่โครงการจัดหาโครุ่นเพศผู้ห่านมไปให้เกษตรกรลักษณะยืมไปเลี้ยง</p> <p>2.2 เกษตรกรต้องการจัดหาโคมาเลี้ยงและจำหน่ายโคเอง โดยไม่ต้องผ่านบริษัท สรท. เพื่อให้ได้โคที่มีลักษณะตามที่เกษตรกรต้องการเกิดความคล่องตัวในการจัดหาและจำหน่ายโค ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายให้บริษัท ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น</p>	<p>2. การดำเนินโครงการตรงตามความต้องการของเกษตรกร เพราะ</p> <p>2.1 เกษตรกรกู้เงินจากสถาบันการเงินไปจัดหาซื้อโคที่มีลักษณะตรงตามความต้องการของตนเอง และจำหน่ายโคได้เองโดยไม่ต้องผ่านบริษัท ทำให้เกิดความคล่องตัว</p> <p>2.2 เกษตรกรมีรายเพิ่มขึ้น เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายให้บริษัท สรท. ประมาณ (15.5%) แต่เสียค่าดอกเบี้ยเงินกู้ (ประมาณ 10%)</p>
<p>3. ตลาดการจำหน่ายโคหลังจากรับคืนจากเกษตรกรยังไม่ชัดเจน เนื่องจากบริษัท สรท. ยังไม่มีแบบแผนด้านการตลาดและขาดบุคลากร</p>	<p>3. ตลาดการจำหน่ายโคมีความชัดเจน เนื่องจากได้ทำระบบฟาร์มคู่สัญญา (Contract Farming) ระหว่างเกษตรกรเลี้ยงโคเตรียมขุนกับสหกรณ์เลี้ยงโคขุน</p>
<p>4. ไม่ได้จัดทำระบบสารสนเทศที่มีพื้นฐานข้อมูลการผลิต การตลาดโคเนื้อ จึงไม่สามารถจัดทำระบบการตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability)</p>	<p>4. มีการจัดทำระบบสารสนเทศที่มีพื้นฐานข้อมูลการผลิต การตลาดโคเนื้อ สามารถจัดทำระบบข้อมูลการตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ได้ สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค ทำให้เนื้อโคเป็นที่ต้องการของตลาด</p>

**รายงานความก้าวหน้าโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว
ถึงวันที่ 1 มกราคม 2550**

รายการ	หน่วยนับ	เป้าหมายการดำเนินงาน			ผลงาน	คิดเป็น %
		ปี 2548	ปี 2549	รวม		
1. กิจกรรมผสมเทียม						
1.1 เกษตรกรเลี้ยงแม่โคสมัครเข้าร่วมโครงการ	ราย	540,000	-	540,000	355,273	65.79
1.2 จำนวนแม่โคที่เข้าร่วมโครงการ	ตัว	100,000	1,150,000	1,250,000	1,052,941	84.20
1.3 ฝึกอบรมเกษตรกรเลี้ยงแม่โค	ราย	540,000	-	540,000	332,347	61.55
1.4 รับสมัครอาสาผสมเทียม	ราย	10,000	10,000	20,000	11,746	58.25
1.5 ฝึกอบรมอาสาผสมเทียม	ราย	10,000	10,000	20,000	7,515	37.57
- ผ่านการฝึกอบรมแล้ว	ราย	-	-	-	7,159	35.79
- อยู่ระหว่างการฝึกอบรม	ราย	-	-	-	356	1.78
1.6 ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผสมเทียม	ราย	500	-	500	500	100
1.7 ให้บริการผสมเทียมแม่โค	ตัว	100,000	1,150,000	1,250,000	24,084	1.92
1.8 ตรวจสอบภาพโค	ตัว	250,000	-	250,000	5,428	2.17
2. กิจกรรมจัดหาโคให้เกษตรกร ยืมไปเลี้ยง						
2.1 เกษตรกรสมัครเข้าร่วมโครงการ	ราย	-	290,000	290,000	427,642	147.46
2.2 เกษตรกรผ่านการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการ	ราย	-	290,000	290,000	69,092	23.82
2.3 เกษตรกรผ่านการฝึกอบรม	ราย	-	290,000	290,000	62,150	21.43
2.4 สนับสนุนพันธุ์พืชอาหารสัตว์	ราย	-	200,000	200,000	62,150	31.07
2.5 เกษตรกรแจ้งความประสงค์จะขายให้โครงการ	ตัว	-	500,000	500,000	70,315	14.06
2.6 บริษัท สรท. ซื้อโคและส่งมอบโคให้เกษตรกรแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ 27 พ.ย. 49)						
- พื้นที่ส่งมอบโค	จังหวัด	-	-	-	42	-
- จำนวนเกษตรกร	ราย	-	250,000	250,000	10,883	4.24
- จำนวนโค	ตัว	-	500,000	500,000	21,684	4.23
- มูลค่าการจัดซื้อโค	ล้านบาท	-	-	-	228.48	-

สรุปการทำสัญญาและส่งมอบโคให้เกษตรกรของบริษัท สทท.

ข้อมูล ณ วันที่ 1 มกราคม 2550

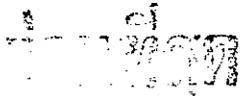
จังหวัด	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนโค (ตัว)
1. อุดรธานี	11	- 22
2. สระบุรี	79	158
3. สุพรรณบุรี	16	32
4. นครนายก	14	28
5. สระแก้ว	80	160
6. ชัยภูมิ	467	930
7. นครราชสีมา	860	1,720
8. สุรินทร์	380	759
9. ศรีสะเกษ	198	396
10. ยโสธร	341	679
11. บุรีรัมย์	493	986
12. อุบลราชธานี	1,393	2,749
13. อ่างนาจเจริญ	121	242
14. อุตรดิตถ์	524	1,048
15. ขอนแก่น	683	1,364
16. ร้อยเอ็ด	626	1,239
17. กาฬสินธุ์	567	1,124
18. เลย	168	336
19. สกลนคร	581	1,158
20. นครพนม	242	484
21. มหาสารคาม	765	1,530

จังหวัด	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนโค (ตัว)
22. Mukdahan	107	213
23.หนองคาย	307	614
24.หนองบัวลำภู	90	180
25.แพร่	188	376
26.เชียงใหม่	222	443
27.น่าน	53	106
28.แม่ฮ่องสอน	45	90
29.เชียงราย	230	459
30.ลำพูน	24	48
31.ลำปาง	12	24
32.นครสวรรค์	85	170
33.เพชรบูรณ์	277	554
34.พิษณุโลก	27	54
35.พิจิตร	6	12
36.ตาก	205	410
37.กำแพงเพชร	61	119
38.อุตรดิตถ์	66	132
39.เพชรบุรี	5	10
40.นครปฐม	12	24
41.กาญจนบุรี	243	484
42.ระนอง	9	18

รวม เกษตรกร 10,883 ราย

จำนวนโค 21,684 ตัว แบ่งเป็น

- โคพันธุ์พื้นเมือง เพศผู้ 1,625 ตัว เพศเมีย 675 ตัว รวม 2,300 ตัว
 - โคพันธุ์ลูกผสมบราห์มัน เพศผู้ 17,583 ตัว เพศเมีย 1,344 ตัว รวม 18,927 ตัว
 - โคพันธุ์ลูกผสมชาร์โรเลส์ เพศผู้ 297 ตัว เพศเมีย 160 ตัว รวม 457 ตัว
- รวม เพศผู้ 19,505 ตัว เพศเมีย 2,179 ตัว รวมทั้งหมด 21,684 ตัว
- มูลค่าจัดซื้อ 228.48 ล้านบาท

ที่ นร ๐๕๐๔/๑๖๗๗๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

เรื่อง โครงการจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV)
เพื่อสนับสนุนธุรกิจการเกษตร

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

อ้างอิง หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๔/๒๑๒๗๐
ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๓๑๔/๑๒๕๒๔
ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๕๐๙/๕๓๕๕
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน ๐๑๐๐/๒๖๑๘
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงอุตสาหกรรม ด่วนที่สุด ที่ อก ๐๕๐๖/๓๒๕๕
ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๕. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๐๕/๕๕๕๕ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๖. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ.ร. ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๒๐๕/๗๐
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗
 ๗. สำเนาหนังสือสำนักงานประมาณ ที่ นร ๐๗๐๑ (ศย)/๐๕๕
ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗

ตามที่ได้เสนอเรื่อง โครงการจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ
(Special Purpose Vehicle : SPV) เพื่อสนับสนุนธุรกิจการเกษตร ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพลังงาน กระทรวง
อุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร.
และสำนักงานประมาณ ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี
ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ลงมติเห็นชอบในหลักการการจัดตั้งบริษัทจดทะเบียนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการตลาด การเงิน และการจัดการตามรูปแบบ โครงสร้าง และวัตถุประสงค์ที่กระทรวงการคลังได้หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว โดยให้ความเห็นของกระทรวงพลังงาน กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ ไปประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมด้วย ทั้งนี้ บริษัทดังกล่าวจะต้องมีใช้หน่วยปฏิบัติแต่ทำหน้าที่ในการประสานเชื่อมโยงกับองค์กรที่มีอยู่แล้ว รวมทั้งสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ เพื่อให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งทุนและมีรายได้จากการประกอบอาชีพเพิ่มขึ้น ดังนั้น บริษัทดังกล่าวจึงควรมีขนาดเล็ก มีบุคลากรที่มีความสามารถสูง มีความรู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับสินค้าที่รับผิดชอบเป็นเจ้าภาพรายสินค้า และควรมีลักษณะเป็นองค์กรเสมือนจริง (virtual organization)

อนึ่ง การที่บริษัทจะดำเนินการในสินค้าประเภทใด หากเป็นกรณีที่ไม่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงานให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติหรือเห็นชอบให้ดำเนินการไปได้ แต่หากเป็นกรณีที่ต้องขออนุมัติงบประมาณสนับสนุนจากรัฐ ให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาในขั้นต้นแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติก่อนดำเนินการต่อไป สำหรับเงินทุนจดทะเบียนบริษัทจำนวน ๑,๐๐๐ ล้านบาท นั้น เห็นชอบในหลักการที่รัฐจะต้องให้การสนับสนุนงบประมาณบางส่วน และให้กระทรวงการคลังรับไปหารือกับสำนักงบประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกครั้งหนึ่ง รวมตลอดถึงองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทที่จะจัดตั้งขึ้น แล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป สำหรับการดำเนินการในระยะที่สามที่จะจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นบริษัทจำกัดมหาชน นั้น ให้พิจารณาความเหมาะสมและเป็นไปได้อีกครั้งหนึ่งก่อน

จึงเรียนยืนยันมา ได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ ๒ พ.ย. ๒๕๕๗

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๙๐๖๔

ด่วนที่สุด

ที่ กค 1004/ 2 / 2570

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม 6 กท.10400

5 พฤศจิกายน 2547

เรื่อง โครงการจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV)
เพื่อสนับสนุนธุรกิจการเกษตร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการนอกสถานที่จังหวัดตาก เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2547 และได้มีมติเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า ควรจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV) มาใช้ในการช่วยเหลือเกษตรกรก่อนใน สินค้า 3 ประเภท คือ โค ยางพารา และปาล์ม โดยมอบให้กระทรวงการคลัง และสำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาระบบข้าราชการ (ก.พ.ร.) ร่วมกันพิจารณารูปแบบและกลไกการทำงานของ SPV ที่เหมาะสม ต่อไป นั้น

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ในการพิจารณารูปแบบและกลไกการทำงานของ SPV กระทรวงการคลังได้มีการประชุมหารือร่วมกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ก.พ.ร. กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน องค์การสวนยาง องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) องค์การคลังสินค้า และธนาคาร เพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. รูปแบบ

นิติบุคคลที่จัดตั้งจะอยู่ในรูปบริษัทจดทะเบียน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีทุนจดทะเบียน 1,000 ล้านบาท ในระยะแรกกระทรวงการคลังจะเป็น ผู้ถือหุ้นทั้งหมด โดยรัฐบาลจัดสรรเงินงบประมาณให้ สำหรับในระยะที่สองภายในระยะเวลาประมาณ 3 ปี จะจัดทำแผนกระจายหุ้น โดยการเพิ่มทุนหรือจัดสรรหุ้นให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เช่น สหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร และระยะที่สาม จัดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เป็นบริษัทจำกัดมหาชน

ทั้งนี้ แหล่งที่มาของทุนหมุนเวียน จะมาจากเงินกู้ ธ.ก.ส. และ/หรือ สถาบันการเงินอื่นๆ เช่น ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และ/หรือ ทำการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (securitization)

2. โครงสร้างองค์กร

บริษัทที่จัดตั้งขึ้นมีโครงสร้างองค์กร ดังนี้

2.1 คณะกรรมการบริษัท มีจำนวน 11 คน ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ เช่น ด้านสหกรณ์ การตลาด การเงินการธนาคาร การผลิตแปรรูป และการเกษตร

2.2 คณะกรรมการบริหาร มีจำนวน 5 – 7 คน ใช้การสรรหาเมื่ออาชีพเข้ามาบริหารโดยเน้นด้านการตลาด

2.3 ในส่วนของฝ่ายจัดการ ในระยะต้นจะมีผู้จัดการใหญ่ และผู้จัดการแยกตามประเภทธุรกิจสินค้า 3 ประเภท ได้แก่ ผู้จัดการธุรกิจโค ผู้จัดการธุรกิจยางพารา และผู้จัดการธุรกิจปาล์มน้ำมัน โดยมีที่ปรึกษาที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ เช่น ธุรกิจโค ประกอบด้วย ผู้แทนกรมปศุสัตว์ ธุรกิจยางพารา ประกอบด้วย ผู้แทนการยางแห่งประเทศไทย กรมวิชาการเกษตร และธุรกิจปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม กรมวิชาการเกษตร และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (ปตท.) เป็นต้น

3. วัตถุประสงค์ของบริษัท

บริษัทที่จัดตั้งขึ้นมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรในด้านการจัดการ การตลาด และการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ ดังนี้

3.1 ด้านการจัดการ

3.1.1 จัดหาปัจจัยด้านการผลิตด้านการเกษตร เช่น พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ อุปกรณ์ อาหาร และเวชภัณฑ์ เป็นต้น

3.1.2 ใช้ประโยชน์จากระบบตัวแทนบริษัทในการบริหารจัดการในพื้นที่ เช่น สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร กองทุนหมู่บ้าน และกลุ่มเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (พ.อ.ช.) และรับซื้อผลิตผลจากเกษตรกร

3.1.3 ประสานกับภาคเอกชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการนำผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรไปแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม

3.2 ด้านการตลาด ดำเนินการบริหารด้านการตลาดแบบครบวงจรทั้งการจัดจำหน่ายในประเทศและต่างประเทศ

3.3 ด้านการเงิน ให้สินเชื่อโดยเน้นในรูปปัจจัยการผลิต (Credit in Kind) และการรับชำระหนี้ในรูปผลผลิตการเกษตร (Repayment in Kind) โดยใช้เงินกู้จากสถาบันการเงิน และ/หรือ จัดตั้ง SPV เพื่อทำการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ (securitization)

4. กลยุทธ์การทำงานของบริษัท

4.1 ใช้เครื่องมือหรือโรงงานของภาครัฐและเอกชน เช่น โรงงานแปรรูปต่างๆ ที่มีอยู่แล้วเป็นอันดับแรกเพื่อประหยัดต้นทุน

- 4.2 ใช้บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นมืออาชีพในการบริหาร
- 4.3 ทำธุรกิจทุกด้านตามกลไกราคา เพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหาการบิดเบือนของราคา (distortion) ในระยะยาว ซึ่งจะทำให้ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศลดลง
- 4.4 ทำธุรกิจอย่างครบวงจรตั้งแต่จัดหาปัจจัยการผลิต ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มีการแปรรูป และการจัดหาตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์
- 4.5 บริษัทยบริหารผ่านตัวแทน เช่น สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร กองทุนหมู่บ้าน เพื่อลดต้นทุน มีการบริหารความเสี่ยงที่ดี และสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรของเกษตรกร
- 4.6 มีกลไกการแบ่งผลกำไร (profit sharing) เพื่อให้ทุกส่วนที่เกี่ยวข้องมีความรับผิดชอบร่วมกัน
- 4.7 ใช้กลไกของ ช.ก.ส. และหน่วยราชการ หรือรัฐวิสาหกิจ ที่เกี่ยวข้องในการติดตาม กำกับ แนะนำ และส่งเสริมการผลิต เช่น ธุรกิจการเลี้ยงโค จะมีการมปศุสัตว์เป็นผู้ดูแลส่งเสริมในด้านการเลี้ยง เป็นต้น

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานของบริษัท

- 5.1 ต้องมีการจัดการด้านการตลาดที่ดี
- 5.2 มีการคัดเลือกเกษตรกรที่มีศักยภาพอย่างแท้จริงเข้าร่วมโครงการ
- 5.3 ต้องมีการบริหารจัดการอย่างมืออาชีพ มีการบริหารความเสี่ยงที่ดี

6. โครงการที่บริษัทจะดำเนินการ

ในระยะแรกบริษัทจะดำเนินโครงการเลี้ยงโค ปศุยกยงพารา และปลูกปาล์มน้ำมัน โดยมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

6.1 โครงการเลี้ยงโค มีขั้นตอนดำเนินการ และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

6.1.1 ขั้นตอนดำเนินการ

6.1.1.1 บริษัทร่วมกับกรมปศุสัตว์จัดหาโคเพื่อส่งให้ตัวแทนบริษัท เช่น สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร และกองทุนหมู่บ้าน เพื่อจัดส่งโคให้เกษตรกรผู้เลี้ยง ซึ่งจะมีการคัดเลือกเกษตรกรที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด

6.1.1.2 บริษัทรับคืนโคที่ขุนแล้วผ่านตัวแทนบริษัท เพื่อนำไปขายโรงงานแปรรูป และ/หรือขายเกษตรกรเพื่อนำไปเลี้ยงต่อ

6.1.1.3 บริษัทจัดสรรผลกำไร โดยหักน้ำหนักโคที่ให้เกษตรกรนำไปเลี้ยง และหักต้นทุน (เช่น ค่าจัดการ ค่าขนส่ง ค่าดอกเบี้ย ค่าประกัน ค่าเลี้ยงระหว่างรอการขาย และสำรองหนี้เผื่อรายจ่ายอื่นๆ) เหลือเป็นกำไรสุทธินำมาแบ่งผลกำไรระหว่างบริษัทกับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่กำหนดเป็นตัวแทนบริษัทในอัตราร้อยละ 10 และ 90 ตามลำดับ

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์จะรับผิดชอบดูแลการส่งเสริมการเลี้ยงโค โดยการ จัดฝึกอบรมด้านการเลี้ยงโคให้แก่บุคลากรของตัวแทนบริษัทและเกษตรกร) และ ช.ก.ส. ควบคุมและ ติดตามคุณภาพเป็นประจำ

6.1.2 การบริหารความเสี่ยง

ในโครงการเลี้ยงโคจะมีความเสี่ยง 3 ด้าน ซึ่งสามารถป้องกันความเสี่ยงได้ ดังนี้

6.1.2.1 ปัญหาโรคระบาดหรือภัยธรรมชาติ จะป้องกันความเสี่ยงได้ โดยใช้ระบบประกันวินาศภัย

6.1.2.2 ปัญหาราคาคอกต่ำ จะป้องกันความเสี่ยงโดยบริษัทต้องใช้ ระบบการควบคุมคุณภาพและควบคุมอุปทานให้สอดคล้องกับอุปสงค์ในแต่ละช่วงเวลา

6.1.2.3 ปัญหาด้านการผัดนัดชำระคืนสินค้า จะป้องกันความเสี่ยงได้ โดยใช้ระบบตัวแทนของบริษัท (เช่น สหกรณ์ และกรรมการหมู่บ้าน เป็นต้น) เพื่อทำการคัดเลือกเกษตรกร ตามคุณสมบัติที่กำหนด และกำหนดให้มีระบบค้ำประกันกันเองระหว่างสมาชิกภายในกลุ่ม

6.2 โครงการปลูกยางพารา มีขั้นตอนดำเนินการ และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

6.2.1 ขั้นตอนดำเนินการ

6.2.1.1 บริษัทจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ ปุ๋ย และสารเคมี ให้เกษตรกร ผ่านสหกรณ์การผลิตยาง

6.2.1.2 ผลผลิตจากแปลงเกษตรกร บริษัทจะนำส่งเข้าโรงงานแปรรูปและ จัดหาตลาดและจำหน่ายภายในประเทศและส่งออกต่างประเทศ

ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตร การยางแห่งประเทศไทย กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สหกรณ์การผลิตยาง และ ช.ก.ส. จะเข้ามาช่วยทำการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์

6.2.2 การบริหารความเสี่ยง

เนื่องจากการปลูกยางพาราในระยะ 3 ปีแรก ยังไม่ได้รับผลตอบแทนจาก ผลผลิต ดังนั้น ต้องมีอาชีพเสริมโดยให้มีการปลูกพืชแซมในพื้นที่ปลูกยางพารา เพื่อให้มีรายได้เพียงพอ ในการชำระหนี้ และไม่เป็นภาระหนักแก่เกษตรกรตลอดโครงการ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะร่วมกับ ช.ก.ส. ในการดำเนินการ

6.3 โครงการปลูกปาล์มน้ำมัน มีขั้นตอนดำเนินการ และการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

6.3.1 ขั้นตอนดำเนินการ

6.3.1.1 บริษัทจัดหาปัจจัยการผลิต เช่น พันธุ์ ปุ๋ย และสารเคมี ให้เกษตรกร ผ่านตัวแทน คือ สหกรณ์การผลิตปาล์มน้ำมัน

6.3.1.2 ผลผลิตจากแปลงเกษตรกร บริษัทจะนำส่งเข้าโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม และจัดหาตลาดโดยอาจจำหน่ายให้ ปตท. ส่วนหนึ่ง และส่งออกต่างประเทศส่วนหนึ่ง

ทั้งนี้ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ สหกรณ์การผลิตปาล์ม และ ธ.ก.ส. จะเข้ามาช่วยทำการส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์

6.3.2 การบริหารความเสี่ยง

เนื่องจากประเทศไทยต้องเปิดเสรีภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และต้นทุนการผลิตในปัจจุบันของประเทศไทยยังสูงกว่าประเทศอาเซียนบางประเทศค่อนข้างมากพอสมควร ทำให้มีความเสี่ยงค่อนข้างสูงในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และสร้างความประหยัดต่อขนาดที่เพียงพอที่จะแข่งขันกับประเทศอาเซียนนั้นในอนาคต จึงจำเป็นต้องดำเนินโครงการนี้อย่างระมัดระวัง

7. ระยะเวลาในการดำเนินงาน

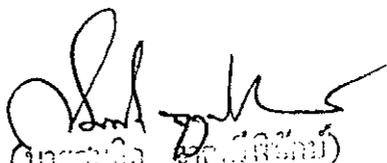
7.1 เตรียมการจัดตั้งบริษัท ในช่วงเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม 2547

7.2 สรรหาฝ่ายจัดการ คัดเลือกตัวแทนบริษัทและเกษตรกร ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ 2548

7.3 บริษัทเริ่มดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบการจัดตั้งบริษัท โดยมีรูปแบบ โครงสร้าง และวัตถุประสงค์ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และมอบหมายให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(กมลวิภา ชูเกียรติชัย)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักนโยบายระบบการเงิน
โทร 02-2739020 ต่อ 3246
โทรสาร 02-6183367

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๔๗(ก) ๕๕๗๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๕ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง โครงการจัดตั้งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๑๐๐๔/๕๕๓๑
ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘

ด้วยกระทรวงการคลังได้เสนอเรื่อง โครงการจัดตั้งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย
จำกัด มาเพื่อขอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ลงมติเห็นชอบการจัดตั้ง
บริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด และรับทราบแนวทางดำเนินการตามที่กระทรวงการคลังเสนอ
และโดยที่เรื่องนี้ถือเป็นกรณีฉุกเฉินและมีความจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์สำคัญของเกษตรกร จึงอนุมัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘ งบกลาง รายการค่าใช้จ่ายเพื่อการเสริมสร้าง
ศักยภาพการแข่งขันและการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศ จำนวน ๒๕๐ ล้านบาท ให้กระทรวงการคลัง
เพื่อดำเนินการจัดตั้งบริษัทดังกล่าวตามขั้นตอนของกฎหมาย โดยให้ประสานกับสำนักงบประมาณ
แล้วเร่งดำเนินการต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุรชัย ภูประเสริฐ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๖๔๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๙

โทรสาร ๐ ๒๖๔๐ ๙๐๖๕

นร.๑.๕.๐๕/๑๐๖

ด่วนที่สุด
ที่ กค 1004/ 5531

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม 6 กท. 10400

28 มีนาคม 2548

เรื่อง โครงการจัดตั้งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด

เรียน ผู้อำนวยการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง 1. หนังสือกระทรวงการคลัง-ด่วนที่สุด ที่ กค 1004/2/270 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2547
2. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี-ด่วนที่สุด ที่ นร 0504/16875
ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2547

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. ตารางแสดงกำหนดเวลาการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด
2. แผนผังแสดงกลไกการค้าเงินธุรกิจของบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด

ตามที่กระทรวงการคลังได้เสนอเรื่องโครงการจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV) เพื่อสนับสนุนธุรกิจการเกษตรเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา ให้ความเห็นชอบ ตามหนังสือที่อ้างถึง 1 และคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการของการจัดตั้งบริษัท จำกัด หรือนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV) เพื่อสนับสนุนธุรกิจการเกษตรแล้ว เมื่อวันที่ 9 พฤศจิกายน 2547 รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง 2 นี้.

กระทรวงการคลังขอเรียนว่า ได้มีการประชุมหารือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมปศุสัตว์ กรมวิชาการเกษตร) กรมการประกันภัย ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แห่งประเทศไทย ในการเตรียมการจัดตั้งบริษัทดังกล่าวแล้ว ขอเรียนเสนอ ดังนี้

1. กระทรวงการคลังจะทำการจัดตั้งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด (สปท.) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำหน้าที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนโครงการสำคัญด้านการเกษตร โดยการจัดหาทุนในรูปแบบปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร และช่วยบริหารจัดการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ให้เกษตรกรมีเทคนิคในการผลิต การแปรรูป และการตลาดที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยเหลือเกษตรกร ในการบริหารความเสี่ยงด้านต่าง ๆ

2. รูปแบบของ สทท. สรุปดังนี้

2.1 สทท. มีฐานะเป็นบริษัท จำกัดที่กระทรวงการคลังถือหุ้นทั้งหมดในระดับต้น จึงมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ

2.2 ทุนจดทะเบียนของ สทท. มีจำนวน 1,000 ล้านบาท (ทั้งนี้ จะเรียกชำระค่าหุ้น ครั้งแรก 250 ล้านบาท) โดยในระยะเริ่มต้นมีแหล่งที่มา ของทุนจากเงินงบประมาณทั้งหมด และในระยะต่อไป สทท. ระดมทุนผ่านนิติบุคคลเฉพาะกิจเพื่อนำไปใช้จ่ายดำเนินโครงการเพื่อสนับสนุนชวกิจกรมเกษตร

2.3 คณะกรรมการ สทท. ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน การตลาด และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่ต่ำกว่า 7 คน โดยในช่วงแรกของการจัดตั้ง ให้ปลัดกระทรวงการคลัง (โดยผู้ดำรงตำแหน่ง) เป็นประธานชั่วคราว และเมื่อบริษัทเปิดดำเนินการไประยะหนึ่ง ให้สรรหาผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เหมาะสมเป็นประธานต่อไป และมีผู้จัดการใหญ่เป็นกรรมการและเลขานุการ

2.4 โครงสร้างบริหารกิจการของ สทท. ให้มีการบริหารตามรายสินค้า โดยอาจจัด โครงสร้างเป็นรายธุรกิจรวมใน สทท. ก่อนในระยะแรกที่มีประเภทธุรกิจน้อย และอาจแบ่งเป็นบริษัทย่อย ซึ่งดำเนินการบริหารภายใต้นโยบายของบริษัทใหญ่ในโอกาสต่อไป

2.5 การดำเนินการจัดตั้งจะแล้วเสร็จภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 เดือน นับแต่วันที่ คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการ โดยมีรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 1

3. การดำเนินธุรกิจใด ในระยะต้น สทท. จะดำเนินธุรกิจใด โดยคาดว่าจะสามารถ คำนึงการให้เกษตรกรมีรายได้จากการเลี้ยงโคประมาณ 5 ล้านตัว ภายในระยะเวลา 5 ปี ทั้งนี้ ใ้ทำการดำเนินการ สทท. จะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้กลไกที่มีอยู่แล้วอย่างมีประสิทธิภาพ และดำเนินการบริหารโครงการผ่านกลไกองค์กรของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อก่อให้เกิดการประหยัด และมีการบริหารความเสี่ยงที่ดี รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย 2

4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะเกษตรกรและประเทศจะได้รับจากการจัดตั้ง สทท. และการดำเนินการ ธุรกิจใด สรุปได้ดังนี้

4.1 เกษตรกรที่เลี้ยงแม่โคผลิตลูกขายจะมีรายได้เพิ่มขึ้น 33,000 – 44,000 บาท/ครอบครัว

4.2 เกษตรกรที่เลี้ยงขุนโค 5 ตัวจะมีรายได้เพิ่ม 13,000 – 25,000 บาท/ครอบครัว

4.3 เกษตรกรที่รับจ้างผสมเทียมจะมีรายได้เพิ่ม 18,750 บาท/คน/ปี

4.4 ประเทศจะมีการผลิตโคเนื้อเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ 1 ล้านตัว มูลค่า 12,500 ล้านบาท

4.5 ประเทศจะมีการผลิตปุ๋ยคอกเพิ่มขึ้นปีละ 4.4 ล้านตัน มูลค่า 4,400 ล้านบาท

4.6 ประเทศจะลดการนำเข้าเนื้อโคและโคมีชีวิตลง ปีละ 3,130 ล้านบาท

5. สำหรับการบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นของ สทท. สามารถแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่

5.1 ความเสี่ยงจากโรคระบาด หรือภัยธรรมชาติ สทท. สามารถบริหารความเสี่ยง โดยให้กรมการประกันภัยประสานกับบริษัทประกันวินาศภัยเพื่อจัดระบบการประกันภัยผ่าน สทท.

5.2 ความเสี่ยงด้านราคา สอท. ทำการควบคุมคุณภาพของสินค้าให้ได้ราคาและบริหารจำนวนผู้ผลิตทางการเกษตรที่ส่งให้เกษตรกร เพื่อให้อุปทาน (Supply) ที่ออกสู่ตลาดสอดคล้องกับอุปสงค์ (Demand)

5.3 ความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระคืนสินค้า สอท. กำหนดเกณฑ์การคัดเลือกเกษตรกรที่สามาร่วมเข้าร่วมโครงการ เพื่อให้ได้เกษตรกรที่ได้มาตรฐานและมีศักยภาพในการเลี้ยงดูโคได้เป็นอย่างดี และให้สมาชิกทำการค้าประกันกันเองภายในกลุ่ม

6. ในการจัดตั้ง สอท. มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะดำเนินการดังนี้

6.1 กระทรวงการคลังโดยสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับการจัดตั้ง สอท.

6.2 สำนักงานประมาณ เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการเตรียมงบประมาณการจัดตั้ง สอท.

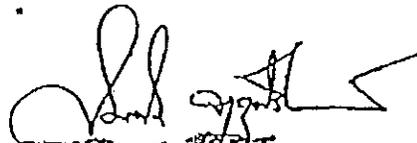
6.3 กระทรวงการคลังประสานกับธนาคารของรัฐ เช่น ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และ ธนาคารออมสิน เป็นต้น เพื่อให้เป็นผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดหาเงินที่จะใช้ในการดำเนินงานของ สอท.

6.4 กรมการประกันภัยประสานกับสมาคมประกันวินาศภัยเพื่อรับผิดชอบเกี่ยวกับการคุ้มครองการประกันภัยความเสี่ยง

ทั้งนี้ ในรายละเอียดของการจัดตั้ง องค์ประกอบของคณะกรรมการและงานที่เกี่ยวข้องต่างๆ กระทรวงการคลังจะดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
คาบสมุทรทางที่กระทรวงการคลังเสนอ

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมิทธิ์ สุทธิศรีทิพย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักงานนโยบายระบบการเงิน
โทร 02-2739020 ต่อ 3241
โทรสาร 02-6183367

ตารางแสดงกำหนดเวลาการเตรียมการจัดตั้งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรรมไทย จำกัด

กิจกรรม	ภายในวันที่
1. เตรียมการจัดตั้งบริษัท - มีผู้เริ่มก่อการ ซึ่งต้องมีอย่างน้อย 7 คน ขึ้นไป - สหพรรค จัดซื้อบริษัท และจัดทำหนังสือบริคณห์สนธิไปจดทะเบียน - ประชุมจัดตั้งบริษัท เมื่อมีผู้จองซื้อหุ้นครบแล้ว - ผู้เริ่มก่อการมอบกิจการงานทั้งหมดให้คณะกรรมการบริษัท - คณะกรรมการต้องเรียกเก็บเงินค่าหุ้นจากผู้จองซื้อหุ้น - จัดทำคำขอและจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท	29 เมษายน 2548
2. เตรียมงบประมาณการจัดตั้งบริษัท (1,000 ล้านบาท)	18 เมษายน 2548
3. จัดหาเงินทุนสำหรับค่าเงินบาทของบริษัท	29 เมษายน 2548
4. จัดเตรียมการวางระบบประกันภัยความเสี่ยง	29 เมษายน 2448

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๔/

๑๙๖๗/๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๘

เรื่อง การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๖๑๔/๑๒๗๒๑ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

๒. หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๖๑๔/๑๒๗๖๑ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ที่ ทท ๐๒๐๒/๕๕๕๓
ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

๒. สำเนาหนังสือกระทรวงพาณิชย์ ด่วนที่สุด ที่ พณ ๐๔๐๙/๕๒๐๐
ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

๓. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๗๐๕.๑/๑๓๐
ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๘

๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๖๑๗๕ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๘

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ไปเพื่อ
คณะรัฐมนตรีพิจารณา ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

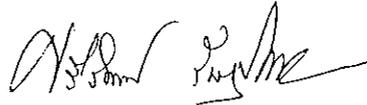
กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กระทรวงพาณิชย์ สำนักงบประมาณ และ
สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการ
พิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๘ เห็นชอบในหลักการการ
ดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ
สำหรับราคากลางที่จะรับซื้อโคเนื้อ ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปรับลดราคาลงต่ำกว่าที่เสนอไว้
ทุกรายการ ๆ ละ ๕ บาท แล้วรายงานผลให้คณะรัฐมนตรีทราบภายใน ๓๐ วัน ทั้งนี้ ให้รับความเห็นของ
กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงบประมาณ
ไปพิจารณาดำเนินการด้วย

/จึงเรียนยี่นยั้มา ...

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

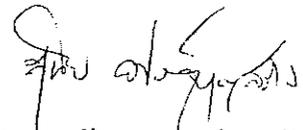

(นางศรีรัตน์ รัชฎปณะ)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นายสุนัย เศรษฐบุญสร้าง)

กรรมการผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

30 ธ.ค. 48

4 ม.ค. 49

สำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๖๔

ที่ กษ ๐๖๑๔/ ๑๕๓)๒๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม.๑๐๖๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๔๔

เรื่อง การดำเนินงานโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง มติคณะรัฐมนตรี ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๔ ได้รับทราบรายงานความก้าวหน้า การดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ และได้มอบหมาย ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดทำรายละเอียดเป้าหมายจำนวนโคที่จะให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยง สุนัขลักษณะเฉพาะ ของโค ราคากลางที่จะรับซื้อโค และระยะเวลา การรับซื้อโค เพื่อใช้ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว เสนอรัฐมนตรีพิจารณา ก่อนดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบอย่างทั่วถึงต่อไป นั้น

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ ล้านครอบครัว ดังนี้

๑. กำหนดเป้าหมายการดำเนินโครงการ โดยคิดค่าโคให้เกษตรกรยืมไปเลี้ยงในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ รวม ๓ ปี จำนวนเกษตรกร ๑ ล้านครอบครัว จำนวนโค ๒ ล้านตัว โดยแบ่งเป้าหมายออกเป็นดังนี้

ปี ๒๕๔๗	เกษตรกรจำนวน ๐.๒๕ ล้านครอบครัว	จำนวนโคเนื้อ ๐.๕ ล้านตัว
ปี ๒๕๕๐	เกษตรกรจำนวน ๐.๓๕ ล้านครอบครัว	จำนวนโคเนื้อ ๐.๗ ล้านตัว
ปี ๒๕๕๑	เกษตรกรจำนวน ๐.๔ ล้านครอบครัว	จำนวนโคเนื้อ ๐.๘ ล้านตัว

๒. กำหนดคุณลักษณะเฉพาะของโค โดยพิจารณาจาก อายุ เพศ และพันธุ์ ตามที่คณะกรรมการ บริหารโครงการ ได้กำหนดไว้แล้ว ตามเอกสารแนบ

๓. กำหนดราคากลางการรับซื้อโค โดยจะพิจารณาจาก อายุ เพศ และพันธุ์โค ตามราคา ที่ซื้อขายในท้องตลาด โดยคณะกรรมการบริหารโครงการ ได้มีการตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

พันธุ์	อายุ ๘ - ๑๒ เดือน		อายุ ๑๓ - ๒๔ เดือน
	เพศผู้ (บาท/กก.)	เพศเมีย (บาท/กก.)	เพศเมีย (บาท/กก.)
โคพันธุ์พื้นเมืองหรือลูกผสมพันธุ์พื้นเมือง	๕๐	๕๗	๕๘
โคลูกผสมพันธุ์บราห์มัน	๖๐	๖๕	๖๐
โคลูกผสมพันธุ์ซาร์โตเลต์	๖๐	๗๐	๖๕

ซึ่งบริษัท ส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย จำกัด (สอท.) ได้พิจารณาเห็นชอบในราคาดังกล่าวแล้ว

๔. ได้กำหนดระยะเวลาการรับซื้อโค และยื่นราคารับซื้อโค ตามข้อ ๓ ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ๒๕๔๔ ถึง พฤศจิกายน ๒๕๔๙ ที่จะรับซื้อ จำนวนโค ๕๐๐,๐๐๐ ตัว

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

ให้ความเห็นชอบ คุณลักษณะเฉพาะโค ราคากลางที่จะรับซื้อ และระยะเวลา การรับซื้อโค เพื่อใช้ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อล้านครอบครัว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อโปรดพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(คุณหญิงสุดารัตน์ เกยุราพันธุ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมปศุสัตว์

โทร ๐-๒๖๕๓-๔๔๓๐ / โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๔๓๒๘

เรียน ททท. รัฐมนตรีเกษตร
จังหวัด (เรื่อง)
เรื่อง/กรมปศุสัตว์/ที่ ๑๖๐ ตบ
พร้อมใน ส.ค.๑๓๕๙ ๒๐ ต. ๔๘ นั้น
ในจังหวัด นท., ทก., พส., ส.๖๖. และ
๕๕๖. ในกลุ่มนี้โปรดพิจารณา สว.
คือแล้ว.

(นายบวรศักดิ์ สุวรรณไทย)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ขอ
เรียน...
...

(นายสุริยะ จรุงเรืองกิจ)
รองนายกรัฐมนตรี

16 ๕๙๖

รายละเอียดประกอบประมาณการรับ – จ่าย ของบริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2548 ถึงธันวาคม 2551 มีดังนี้

1. งบประมาณ ได้รับจากกระทรวงการคลัง ปี 2548 จำนวน 250 ล้านบาท และปี 2549 จำนวน 170 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น 420 ล้านบาท

2. ดอกเบี้ยรับ ฝากไว้ที่ ธ.ก.ส. บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2548 ดอกเบี้ยรับถึงมกราคม 2550 จำนวน 3.16 ล้านบาท ประมาณการดอกเบี้ยรับเดือนกุมภาพันธ์ 2550 ถึงเดือนธันวาคม 2551 จำนวน 1.84 ล้านบาท รวมดอกเบี้ยรับทั้งสิ้น 5 ล้านบาท

3. รายรับจากรัฐกิจโค เงินค่าซื้อโค 229 ล้านบาท รวมรายรับจากการจัดสรรรัฐกิจโค 10% ของกำไรสุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย เป็นเงิน 4 ล้านบาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 233 ล้านบาท

4. ค่าซื้อโค จำนวน 229 ล้านบาท คำนวณจากน้ำหนักโคเฉลี่ยตัวละ 191 กก. ๆ ละ 55 บาท จำนวน 21,684 ตัว

5. ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

เงินเดือนค่าจ้าง ประโยชน์เพิ่ม	29,400,000 บาท
ค่าเช่าสำนักงาน	1,000,000 บาท
เบี้ยประชุมคณะกรรมการและที่ปรึกษา	2,370,000 บาท
เบ็ดเตล็ด ของใช้ จัดประชุม	180,000 บาท
น้ำมันเชื้อเพลิง	420,000 บาท
ภาษีรายได้ 30% ของกำไร	962,243 บาท
ค่าสอบบัญชี	300,000 บาท
ค่าบริหารจัดการ / ตัวแทน	10,837,663 บาท
รวม	<u>45,469,906 บาท</u>

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2548 ถึงมกราคม 2550 จ่ายแล้ว 2.1 ล้านบาท ส่วนที่เหลืออีก 43.36 ล้านบาท เป็นค่าใช้จ่ายค้างจ่ายและค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจนถึง 31 ธันวาคม 2551

6. จัดสรรรายได้รัฐกิจโคให้เกษตรกร 90% ของกำไรสุทธิหลังหักค่าใช้จ่าย ตัวละ 1,817.44 บาท จำนวน 21,250 ตัว เป็นเงิน 39 ล้านบาท

หมายเหตุ จำนวนเงินคงเหลือส่งคืนคลัง 345 ล้านบาท ขึ้นอยู่กับ

1. โศตายเป็นไม่เกิน 2% (434 ตัว)
2. น้ำหนักโคที่ขายต้องไม่ต่ำกว่าตัวละ 320 กก.
3. ราคาขายโคต้องไม่ต่ำกว่า กก. ละ 40 บาท

สรุปโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค – กระบือ สายเลือดไทย

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อสร้างความเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ ซึ่งประกอบด้วย
 2. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงแม่โคเพื่อผลิตลูกโคเนื้อสายเลือดไทย ได้แก่ พันธุ์ตาก พันธุ์กำแพงแสน พันธุ์ไทย-บราห์มัน โดยวิธีผสมเทียมตามแผนงานปกติของกรมปศุสัตว์
 3. กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงโคเตรียมขุน
 4. สหกรณ์เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูงได้แก่สหกรณ์ปศุสัตว์โพนยางคำ จังหวัดสกลนครสหกรณ์โคเนื้อกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

- เป้าหมาย**
1. เพื่อผลิตโคขุนสายเลือดไทยคุณภาพสูง ทดแทนการนำเข้าเนื้อโคจากต่างประเทศปีละ 40,000 ตัว
 2. ผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อไทยชั้นเยี่ยม เพื่อทดแทนโคพ่อพันธุ์ที่ขาดแคลนปีละ 500 ตัว
 3. ส่งเสริมเกษตรกรเลี้ยงโค กระบือ แบบเกษตรผสมผสานปีละ 22,000 ตัว
 4. จัดทำระบบสารสนเทศที่มีพื้นฐานข้อมูลการผลิต การตลาดโคเนื้อ ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด

- วิธีดำเนินการ**
1. เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อเตรียมขุนเพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพสูง จะต้องรวมตัวเป็นกลุ่มหรือสหกรณ์ และจัดทำระบบฟาร์มคู่สัญญา (Contract Farming) กับสหกรณ์เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูง
 2. สำหรับเกษตรกรทั่วไปจะสนับสนุนให้เลี้ยงโค – กระบือ ในระบบผสมผสานระหว่างการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
 3. ให้เกษตรกรเป็นผู้กู้เงินจากสถาบันการเงิน เช่น ธ.ก.ส. เพื่อจัดซื้อโค – กระบือมาเลี้ยงเอง รายละ 2 – 4 ตัว เพื่อสร้างความพึงพอใจแก่เกษตรกร ได้โคที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ เกิดความคล่องตัวในการจัดหาและจำหน่ายโค ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการให้บริษัท สธท. ทำให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ใช้ระยะเวลาดำเนินโครงการฯ 3 ปี (2551 – 2553)

- งบประมาณ**
1. โดยใช้งบประมาณดำเนินการ ปี 2551 ถึง 2553 เท่ากับ 158.24, 181.36, และ 118.65 ล้านบาท รวม จำนวน 458.26 ล้านบาท
 2. ใช้เงินกู้สำหรับเกษตรกรยืมไปจัดหาซื้อโค – กระบือปี 2551 ถึง 2553 เท่ากับ 210, 530 และ 630 ล้านบาท รวม จำนวน 630 ล้านบาท ซึ่งเกษตรกรเครือข่ายจะมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโค – กระบือ อย่างต่ำตัวละ 1,220 – 6,820 บาท ตามรายละเอียดโครงการที่แนบมาพร้อมนี้

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เกษตรกรเป็นผู้กู้เงิน เพื่อไปจัดซื้อโค – กระบือมาเลี้ยงเอง มีความพึงพอใจ สามารถจัดหาโคที่มีลักษณะตรงตามความต้องการ เกิดความคล่องตัวในการจัดหาและจำหน่ายโค
2. เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เพราะไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการให้บริษัท สรท.
3. มีระบบสารสนเทศที่มีพื้นฐานข้อมูลการผลิต การตลาดโคเนื้อ ให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ (Traceability) สร้างความมั่นใจให้ผู้บริโภค ทำให้เป็นที่ต้องการของตลาด สร้างมูลค่าเพิ่ม
4. เกษตรกรที่เลี้ยงโคเนื้อเตรียมขุนเพื่อผลิตเนื้อโคคุณภาพสูง มีตลาดรองรับชัดเจน เนื่องจากได้ จัดทำ Contract Farming กับสหกรณ์เลี้ยงโคขุนคุณภาพสูงไว้แล้ว
5. เกษตรกรเครือข่ายจะมีรายได้สุทธิ จากการเลี้ยงโค – กระบือ อย่างต่ำตัวละ 1,220 – 6,820 บาท ตามรายละเอียดโครงการที่แนบมาพร้อมนี้

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค-กระบือสายเลือดไทย กรมปศุสัตว์

สรุปสำหรับผู้บริหาร

การผลิตเนื้อโคกระบือยังไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค ในปี 2548 ประเทศไทยมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อ 1.2 ล้านราย โคเนื้อ 7.79 ล้านตัว และมีเกษตรกรเลี้ยงกระบือ 393,352 ราย กระบือ 1,624,919 ตัว ส่วนใหญ่เลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อยในชนบท มีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพดีจากต่างประเทศปีละประมาณ 1.3 ล้าน กก. มูลค่า 142.2 ล้านบาท โดยมีการนำเข้าโคมีชีวิตจากประเทศเพื่อนบ้านปีละประมาณ 0.125 ล้านตัว และในอนาคตจะมีปัญหาในแข่งขันเนื้อที่นำเข้าจากออสเตรเลียและอินเดียภายใต้ระบบเขตการค้าเสรี(FTA)

โครงการดำเนินงานตามข้อเสนอส่วนหนึ่งของ “รายงานการพิจารณาศึกษาการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อเพื่อรองรับผลกระทบการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี” ที่คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์วุฒิสภาเสนอต่อประธานวุฒิสภาเมื่อ 7 มีนาคม 2549 และเนื่องจากเนื้อโคกระบือเป็นตลาดเดียวกัน จึงส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยเลี้ยงโคพื้นเมืองและกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อผลิตเนื้อในตลาดระดับล่างทดแทนการนำเข้าโคกระบือมีชีวิตจากประเทศเพื่อนบ้านและเนื้อจากอินเดียที่ลักลอบนำเข้าในปัจจุบัน

โครงการจะเชื่อมโยง การปรับปรุงพันธุ์ การผลิตลูกโคขุน การตลาดในประเทศ และ ตลาดต่างประเทศ โดยผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อไทยชั้นเยี่ยมปีละ 500 ตัว สร้างเครื่องข่ายเกษตรกรผลิตลูกโคเตรียมขุนปีละ 40,000 ตัว ผลิตแม่โคเนื้อพันธุ์ดีเป็นฐานปรับปรุงพันธุ์รวม 50,000 ตัว เลี้ยงโคเนื้อและกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียงให้มีแม่พันธุ์ 22,000 ตัว วางระบบสารสนเทศที่มีฐานข้อมูลการผลิตการตลาดจำนวน 303,000 ตัว ผู้ที่เกี่ยวข้องเข้าถึง(access)ได้ทางอินเทอร์เน็ต เกษตรกรเครือข่ายจะมีรายได้สุทธิจากการเลี้ยงโคกระบืออย่างต่ำตัวละ 5,000 บาท/ปี

ระยะเวลาดำเนินการโครงการ 3 ปี ใช้งบฯจ่ายขาดรวม 458.26 ล้านบาทตั้งแต่ปีงบประมาณ 2551 ถึง 2553 เท่ากับ 158.24, 181.36 และ 118.65 ล้านบาทตามลำดับ ใช้เงินเชื้อระยะสั้นในอัตราดอกเบี้ยปกติให้เกษตรกรยืมซื้อโคกระบือ 210, 530 และ 630 ล้านบาทตามลำดับ แหล่งเงินเชื่อได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร(ธ.ก.ส.) และ ธนาคารโคกระบือตามพระราชดำริ(ธคก.)กรณีที่เข้าหลักเกณฑ์ของ ธคก.

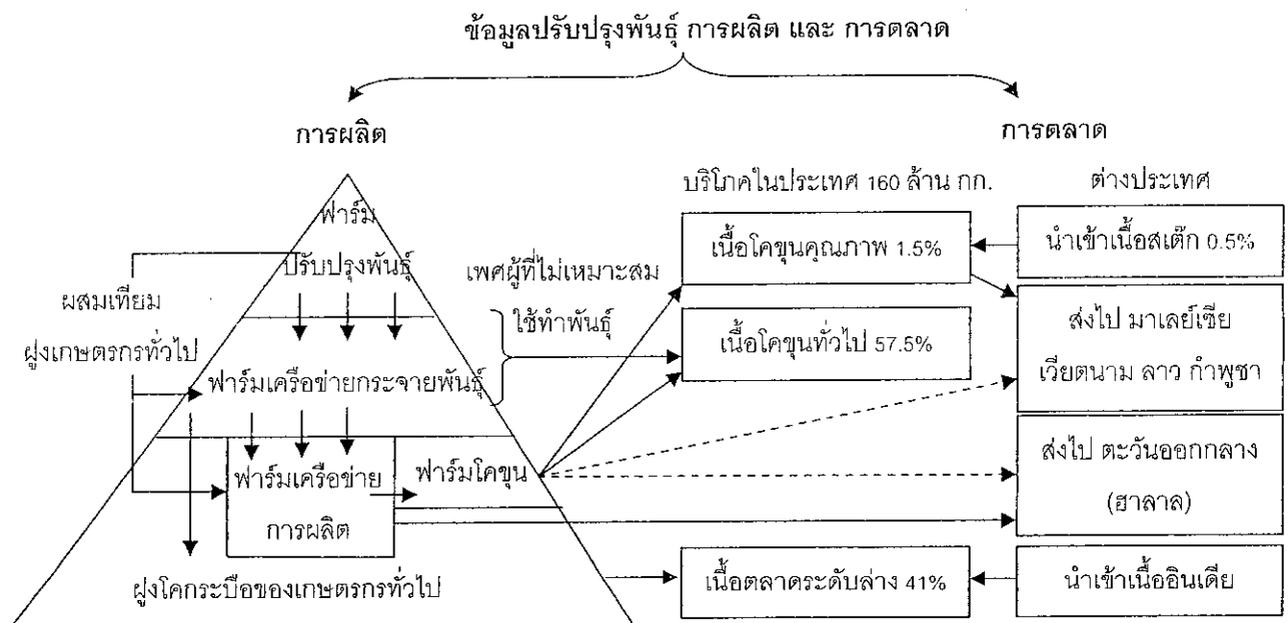
ผลตอบแทนจากโครงการเพิ่มจากเมื่อไม่ดำเนินโครงการเป็นมูลค่ารวมประมาณ 826.78 ล้านบาท และเป็นผลพลอยได้ได้แก่มูลโคเป็นปุ๋ยในไร่นาเกษตรกร 115.08 ล้านบาท และเป็นมูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์ 72.75 ล้านบาท คิดเป็นกำไรสุทธิมูลค่าปัจจุบัน(NPV)จากมูลค่ารายได้เพิ่มทั้งหมด 434.47 ล้านบาท ผู้ได้รับผลประโยชน์ได้แก่เกษตรกรประมาณ 231,500 ราย และเกษตรกรอาสา 1,200 คน

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค-กระบือสายเลือดไทย กรมปศุสัตว์

หลักการและเหตุผล

ในปี 2548 ประเทศไทยมีเกษตรกรเลี้ยงโคเนื้อประมาณ 1.2 ล้านราย จำนวนโคเนื้อ 7.79 ล้านตัว มีเกษตรกรผู้เลี้ยงกระบือ 393,352 ราย จำนวนกระบือ 1,624,919 ตัว โคเนื้อและกระบือส่วนใหญ่เลี้ยงโดยเกษตรกรรายย่อยในชนบท

จากสถิติกรมปศุสัตว์ในปี 2543 - 47 การบริโภคเนื้อโคในประเทศประมาณ 159.93 ล้านกิโลกรัม มีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพดีจากต่างประเทศปีละประมาณ 1.3 ล้าน กก. มูลค่า 142.2 ล้านบาท เป็นเนื้อที่ใช้บริโภคในภัตตาคารและโรงแรมชั้นสูงปีละ 0.84 ล้าน กก. และใช้ทำเป็นเนื้อสุกบรรจุกระป๋องเพื่อส่งออก(re-export) 0.54 ล้าน กก. นำเข้าผลิตภัณฑ์จากสัตว์ เช่น หนัง กระดูก เขา เครื่องใน และอื่น ๆ มูลค่า 11,900 ล้านบาท และนำเข้าโคมีชีวิตจากประเทศเพื่อนบ้านปีละประมาณ 0.125 ล้านตัว โครงสร้างการผลิตและการตลาดเนื้อโคกระบือตามตารางที่ 1

ภาพที่ 1 โครงสร้างระบบการผลิตและการตลาดโคเนื้อและกระบือ

ปัจจุบันลูกโคที่ใช้ผลิตเนื้อโคขุนในตลาดในระดับกลางและระดับสูงมีไม่เพียงพอ และมีความต้องการโคขุนจากประเทศมาเลเซียอีกจำนวนหนึ่ง ความต้องการลูกโคผู้เพื่อขุนปีละประมาณ 40,000 ตัว ปัญหาสำคัญได้แก่การผลิตและการตลาดไม่สอดคล้องกัน เพราะการผลิตลูกโคส่วนใหญ่อยู่ในมือของเกษตรกรรายย่อยที่กระจุกกระจายในพื้นที่ห่างไกล ผู้ต้องการซื้อลูกโคเข้าขุนจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการไปตระเวนซื้อหรือมีนายหน้าประจำอยู่ในท้องถิ่นคอยรวบรวมให้ ทำให้มีค่าใช้จ่ายในส่วนนี้เพิ่มขึ้นเกินความจำเป็น

จากความตกลงเขตการค้าเสรี(FTA)ไทย-ออสเตรเลีย ด้านโคเนื้ออาจส่งผลให้ประเทศไทยมีการนำเข้าเนื้อโคคุณภาพดีเพิ่มขึ้น และหากต่อไปมีการทำความตกลงกับอินเดีย เพื่อนำเข้าจากอินเดียเพื่อการบริโภคในตลาดล่างก็จะเข้ามาได้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งจะมีปริมาณเพิ่มขึ้น

โครงการจะดำเนินงานตามข้อเสนอส่วนหนึ่งของ "รายงานการพิจารณาศึกษาการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาโคเนื้อเพื่อรองรับผลกระทบการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี" ที่คณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา เสนอต่อประธานวุฒิสภาเมื่อ 7 มีนาคม 2549 ซึ่งมีหลักการให้เพิ่มการผลิตเนื้อโคคุณภาพสำหรับตลาดระดับสูงโดยใช้วิธีผสมเทียมและโคพ่อพันธุ์ พัฒนาระบบการตลาด วิจัยและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อ สร้างเครือข่ายระบบการผลิตและการตลาด และจัดตั้งศูนย์สารสนเทศโคเนื้อ และเนื่องจากเนื้อโคกระบือเป็นตลาดเดียวกัน โครงการจึงได้ครอบคลุมถึงการเลี้ยงกระบือด้วย โดยส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยเลี้ยงโคพื้นเมืองและกระบือตามนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงของรัฐบาล เพื่อเพิ่มผลผลิตเนื้อในตลาดระดับล่างทดแทนการนำเข้าโคกระบือมีชีวิตจากประเทศเพื่อนบ้าน และทดแทนเนื้อจากอินเดียที่ลักลอบนำเข้า

วัตถุประสงค์

1. ผลิตและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อไทยโดยผสมเทียมผลิตลูกโคพันธุ์ดีเพศผู้ให้เกษตรกรรายย่อยเลี้ยงเป็นโคเตรียมขุนสนับสนุนผู้ขุนโคให้ผลิตเนื้อคุณภาพดีทดแทนการนำเข้าเนื้อจากต่างประเทศ และผลิตลูกโคเพศผู้เตรียมเพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อของประเทศไทย
2. ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยเลี้ยงโคเนื้อและกระบือในระบบเศรษฐกิจพอเพียงทดแทนการนำเข้าโคมีชีวิตจากประเทศเพื่อนบ้าน และเนื้อจากประเทศอินเดียที่ลักลอบนำเข้า
3. สร้างระบบข้อมูลข่าวสารให้การผลิตและการตลาดโคเนื้อกระบือให้สอดคล้องกัน

เป้าหมาย

เป้าหมายการตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เป้าหมายการดำเนินงานโครงการ

การดำเนินงาน	2551	2552	2553	รวม
1. ผลิตและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อไทยโดยผสมเทียมแม่โค (ตัว)	150,000	150,000	150,000	450,000
- ผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อไทยชั้นเยี่ยม(ตัว)	100	500	500	1,100
- ผลิตลูกโคเพศผู้เตรียมขุน (ตัว)	15,000	40,000	40,000	95,000
- ผลิตแม่โคพันธุ์ดีเพื่อใช้ปรับปรุงพันธุ์(ตัว)	-	25,000	25,000	50,000
2. เลี้ยงโคกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียง(ตัว)	5,500	12,000	22,000	39,500
3. วางระบบสารสนเทศ (ระบบ)	1	-	-	1
ฐานข้อมูลโคกระบือ (ตัว)	261,500	293,000	303,000	303,000

เป้าหมายโดยละเอียดตามเอกสารแนบที่ 1

ระยะเวลาดำเนินการ

ปีงบประมาณ 2551 – 2553 รวม 3 ปี

สถานที่ดำเนินงาน

ดำเนินการในฟาร์มเกษตรกรทั่วประเทศ

งบประมาณ

1. งบประมาณจ่ายขาด

ใช้งบประมาณรวม 3 ปี เป็นเงิน 458.26 ล้านบาท ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 งบประมาณจ่ายขาดที่ใช้ในโครงการ(หน่วย : ล้านบาท)

ลักษณะการดำเนินงาน	2551	2552	2553	รวม
การส่งเสริมและพัฒนา	94.32	72.94	73.93	214.19
การส่งเสริมการตลาด	29.33	73.44	15.84	118.61
ระบบสารสนเทศ	20.21	18.50	18.10	56.80
ค่าใช้จ่ายการบริหารโครงการและอื่นๆ	14.39	16.49	10.79	41.66
รวม	158.24	181.36	118.65	458.26

รายละเอียดงบประมาณตามเอกสารแนบที่ 2

2. สินเชื่อ

ต้องการเงินสินเชื่อระยะสั้นเพื่อบริการให้เกษตรกรยืมเงินซื้อโคกระบือมาเลี้ยงปีละ 210 ; 530 และ 630 ล้านบาทตามลำดับ (ตามตารางที่ 3) แหล่งสินเชื่อได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ในอัตราดอกเบี้ยปกติ

ในกรณีที่เกษตรกรต้องการเลี้ยงโคกระบือเพศเมียที่ดำเนินการเป็นไปตามเงื่อนไขของธนาคารโคกระบือตามพระราชดำริ(ธคก.)ก็จะสนับสนุนให้ยืมโคกระบือของเกษตรกรจากโครงการมาเลี้ยงต่อ

ตารางที่ 3 ความต้องการสินเชื่อของเกษตรกรเครือข่าย

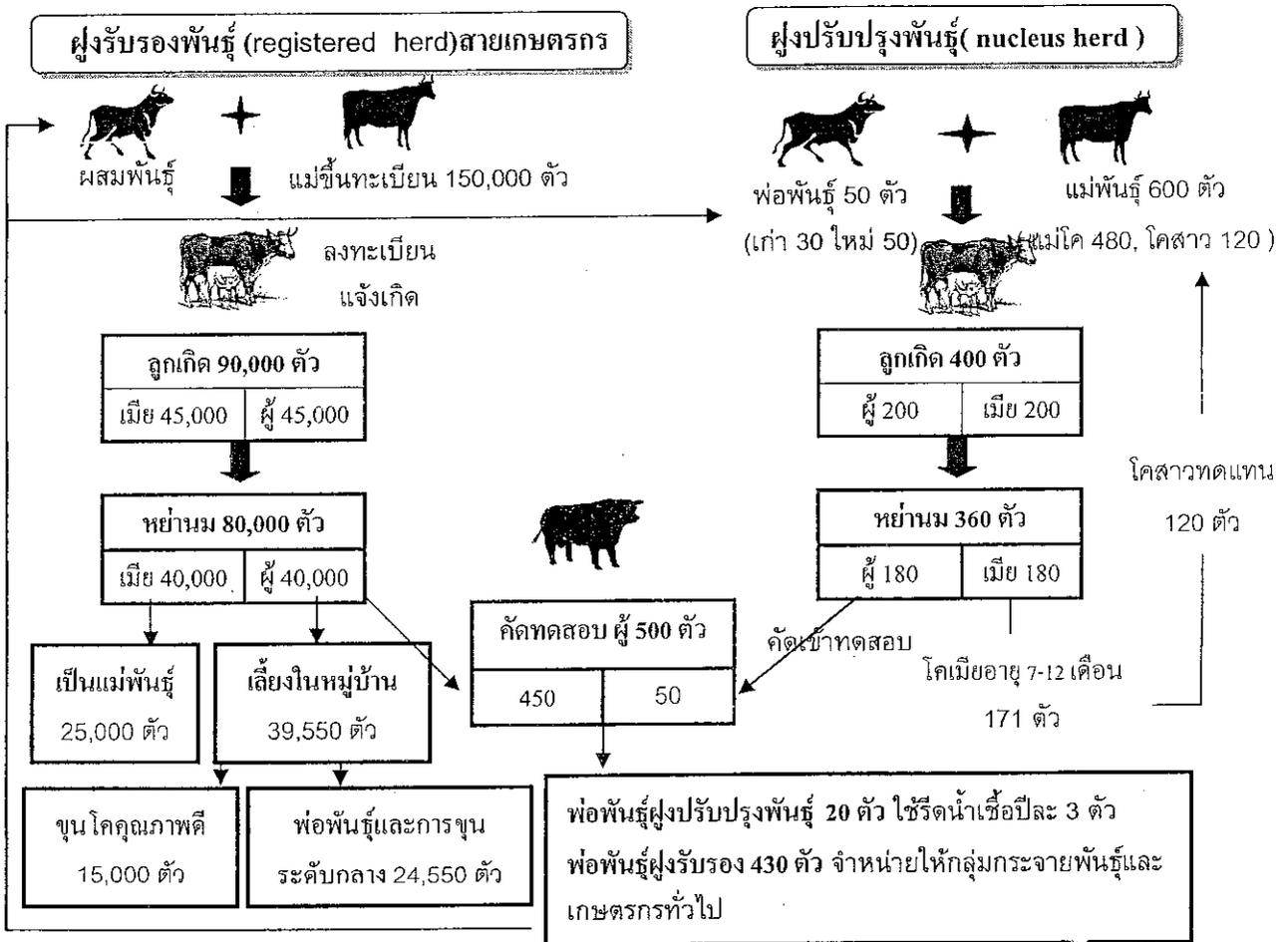
	2551	2552	2553
จำนวนโคที่ต้องการสินเชื่อ (ตัว/ปี)	21,000	53,000	63,000
เงินสินเชื่อเฉลี่ย 10,000 บาท/ตัว(ล้านบาท/ปี)	210	530	630

วิธีการดำเนินงาน

จำแนกเป็นกิจกรรมต่างๆดังนี้

กิจกรรมที่ 1 : การผลิตและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อไทย

ให้หน่วยผสมเทียมที่กรมปศุสัตว์มีอยู่ตามแผนงานปกติทำการผสมเทียมแม่โคเกษตรกรจำนวน 150,000 ตัว โดยใช้น้ำเชื้อพ่อโคพันธุ์ตาก พันธุ์กำแพงแสน หรือ พันธุ์ชาร์โรเลส์ ตามความเหมาะสมกับระดับสายเลือดของแม่พันธุ์ จะผลิตลูกโคได้ปีละประมาณ 90,000 ตัว(คิดอัตรา 60% จากการผสมเฉลี่ย 3 ครั้ง) ได้ลูกโคเพศผู้ปีละ 45,000 ตัว เกษตรกรเลี้ยงจนถึงหย่านม 40,000 ตัว(คิดที่ประมาณ 90% หลังจากตายและคัดตัวที่มีลักษณะไม่ดีออก) โครงสร้างการผลิตและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อไทยตามภาพที่ 2

ภาพที่ 2 โครงสร้างการผลิตและการปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อไทย

วิธีการดำเนินงานมีดังนี้

1.1 การผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อไทยชั้นเยี่ยม

ซื้อลูกโคเพศผู้ที่มีน้ำหนักหย่านมสูงและลักษณะตรงตามแนวพันธุ์จำนวน 450 ตัวเข้าเลี้ยงทดสอบสมรรถภาพ การเติบโตหลังหย่านม(performance test)ร่วมกับโคจากฝูงปรับปรุงพันธุ์ 50 ตัว รวมโคทดสอบทั้งหมด 500 ตัว ซื้อที่น้ำหนักหย่านมเฉลี่ย 200 กก.ๆละ 65 บาท

1.2 การผลิตลูกโคเพศผู้เตรียมขุน

ลูกโคเพศผู้ส่วนใหญ่เกษตรกรจะขายออกจากฝูงหลังจากหย่านม ซึ่งไม่ได้ราคาเท่าที่โคพันธุ์ดีควรจะได้รับ จึงจะสนับสนุนให้เกษตรกรอีกกลุ่มหนึ่งดำเนินการจัดตั้งกลุ่มและขอกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ยปกติเพื่อซื้อลูกโคเพศผู้หย่านมไปเลี้ยงในระยะเจริญเติบโตก่อนขุน เลี้ยงจากน้ำนมหนักหย่านมเฉลี่ย 160 กก. จนถึงน้ำหนักเฉลี่ย 300 กก. ใช้เวลาเลี้ยงนานประมาณ 280 วันหรือประมาณ 9 เดือนครึ่ง (คิดที่อัตราการเจริญเติบโต 500 กรัม/วัน เกษตรกรที่ให้กินหญ้าคุณภาพดีอย่างสม่ำเสมอ โคจะมีขีดความสามารถโตได้ถึงวันละ 800 กรัม) ให้เลี้ยงโดยใช้อาหารหยาบเป็นหลัก ได้แก่ หญ้าตามหัวไร่ปลายนา อาหารสัตว์ที่เป็นผลพลอยได้จากการผลิตในไร่นา(เช่น ใบมันสำปะหลัง ใบข้าวโพด) หรือเสริมด้วยอาหารชั้นที่ผลิตได้ในท้องถิ่น(เช่น มันเส้น ข้าวโพด) และส่งเสริมให้ทำแปลงหญ้าสวนครัวเพิ่มเติม การเข้าร่วมโครงการจะเป็นไปตามความสมัครใจของเกษตรกร เจ้าหน้าที่เป็นเพียงผู้ชี้แจงการดำเนินงานและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับเท่านั้น

จะประสานกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน และหน่วยงานของส่วนราชการอื่นๆ เพื่อพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของหน่วยงานดังกล่าวก่อน ให้เลี้ยงรายละเอียด 2 ถึง 4 ตัวตามแรงงานในครอบครัว จำนวนที่เลี้ยงดังกล่าวเหมาะสมกับการเลี้ยงแบบเสริมรายได้จากการปลูกพืช ไม่ทำให้เกษตรกรต้องเลิกการผลิตพืชมาใช้เวลาในการเลี้ยงโคอย่างเดียว จะประสานกับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตรให้มีการนำผลพลอยได้จากการเกษตรดังกล่าวมาใช้เลี้ยงโค มีการฝึกอบรมก่อนเริ่มดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์

1.3 การผลิตแม่โคพันธุ์ดีเพื่อใช้ปรับปรุงพันธุ์

ลูกเพศเมียในฝูงผสมเทียมหย่านมปีละ 40,000 ตัว ส่วนหนึ่งเกษตรกรเลี้ยงต่อไปเพื่อทดแทนแม่พันธุ์ จะขึ้นทะเบียนลูกโคเหล่านี้เพื่อให้เข้าร่วมปรับปรุงพันธุ์แบบยกระดับสายพันธุ์(up-grading)เป็นโคเนื้อคุณภาพดี อีกส่วนหนึ่งเกษตรกรจะจำหน่ายหลังจากหย่านม ซึ่งไม่ได้ราคาดีเท่าที่ควรเช่นเดียวกับลูกโคเพศผู้ ทำให้เกษตรกรมีความเสียดายจึงเลี้ยงเก็บไว้เป็นแม่พันธุ์ให้มากที่สุด เกินทรัพยากรอาหารสัตว์ที่มีอยู่จะรองรับให้เลี้ยงอย่างมีประสิทธิภาพได้ จึงจะสนับสนุนให้เกษตรกรอีกกลุ่มหนึ่งซื้อไปเลี้ยงเช่นเดียวกับลูกโคเพศผู้ โดยเมื่อโคเพศเมียผสมพันธุ์ได้ที่น้ำหนัก 280 - 300 กก. เกษตรกรอาจผสมพันธุ์โดยพ่อพันธุ์หรือผสมเทียมให้ติดท้องเพื่อจำหน่าย ซึ่งจะทำให้ได้ราคาสูงขึ้น หรือหากเกษตรกรต้องการจะเลี้ยงผลิตลูกต่อจะสนับสนุนให้โครงการธนาคารโคกระบือตามพระราชดำริ(ธคก.)ซื้อให้เกษตรกรยืมเลี้ยง

ในกิจกรรมนี้จากโคหย่านม 40,000 ตัว หลังจากการตายและคัดไว้เฉพาะที่มีลักษณะดีจะเหลือประมาณ 25,000 ตัว รวม 2 ปี 50,000 ตัว

1.4 ผลตอบแทนของเกษตรกร

เกษตรกรตามข้อ 1.2 และ 1.3 มีต้นทุนซื้อลูกโคหย่านมที่ประมาณ 62 บาท/กก. น้ำหนัก 160 กก. เป็นเงิน 9,920 บาท จำหน่ายที่ 55 บาท/กก. น้ำหนัก 300 กก. เป็นเงิน 16,500 บาท กำไรก่อนหักค่าเลี้ยงดู 6,580 บาท การเลี้ยงวิธีดังกล่าวใช้ค่าเลี้ยงดูน้อยมาก คาดว่าไม่เกิน 580 บาท/ตัว(ค่าเวชภัณฑ์ 200 บาท

อาหารแร่ธาตุ 180 บาท ถังน้ำ เชือก ฯลฯ 100 บาท) จะมีกำไรสุทธิตัวละ 6,000 บาท/ตัว หรือเดือนละประมาณ 630 บาท เลี้ยงรายละ 2 ตัว = 1,260 บาท/เดือน เลี้ยง 4 ตัว = 2,520 บาท/เดือน ทั้งนี้เกษตรกรอาจจำหน่ายก่อนน้ำหนัก 300 กก. ก็ได้

เงินลงทุนในการซื้อโค เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์จะประสานกับ ธ.ก.ส. ให้กู้ในวงเงินตัวละ 10,000 บาท หากคิดอัตราดอกเบี้ยปกติสำหรับลูกค้ารายใหม่ที่ 10% ต่อปี หรือ 0.83 % ต่อเดือน ในระยะเวลา 10 เดือนเป็นดอกเบี้ย 830 บาท กำไรสุทธิจึงเหลือตัวละ 5,170 บาท

มูลโคจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงบำรุงดินในไร่นาของเกษตรกรเองตัวละประมาณ 840 กก.(คิดเฉลี่ยจากโคหย่านมเลี้ยงจนเป็นโครุ่น ให้มูลเป็นน้ำหนักแห้ง 3 กก./ตัว/วัน เลี้ยง 280 วัน) กก.ละ 1 บาท เป็นมูลค่า 840 บาท

1.5 การดำเนินงานกลุ่ม

เกษตรกรจะต้องร่วมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มประกอบด้วยโคประมาณ 100 ตัว หรือเกษตรกรประมาณ 25 - 50 ราย ให้สมาชิกถือสัจจะที่จะดำเนินการร่วมกัน ค่าประกันเงินยืมแบบกลุ่มตามหลักเกณฑ์ของ ธ.ก.ส. หรือ ธคก. เป็นการทำให้เกษตรกรเรียนรู้ร่วมกัน มีกัลยาณมิตร สร้างเครือข่ายรวมพลังกัน

1.6 การจัดซื้อโค

เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์จะประสานระหว่างเกษตรกรผู้ขายลูกโคกับผู้ซื้อ น้ำหนักดังกล่าวเป็นเพียงการประมาณ อาจใช้การประมาณจากความยาวรอบอกของโค ราคาซื้อขายจริงขึ้นอยู่กับความพอใจของทั้งสองฝ่าย เกษตรกรซึ่งเป็นเกษตรกรรายย่อยที่ส่วนใหญ่อาศัยในชนบทจะมีความปัญหาในการจัดหาและจ้างรถยนต์ไปบรรทุกโคร่วมกัน กรมปศุสัตว์จะบริการขนส่งโคให้โดยใช้เจ้าหน้าที่และรถบรรทุกของศูนย์/สถานี

สนับสนุนให้จัดตั้งกองทุนประกันโคภายในกลุ่มตามความสมัครใจของสมาชิก เช่นเก็บค่าสมาชิกกองทุนตามจำนวนโคที่เลี้ยงตัวละ 200 บาท เงินกองทุนกลุ่มละประมาณ 20,000 บาท กลุ่มบริหารควบคุมกันเอง เงินกองทุนอาจใช้ชดเชยกรณีที่โคตาย ซึ่งคาดว่าอัตราการตายไม่เกิน 2 % หรือ 2 ตัว

1.7 การควบคุมติดตาม

เกษตรกรอาสาจะเก็บข้อมูลโดยวัดรอบอกหรือชั่งน้ำหนักโคเดือนละครั้ง ถ่ายรูปโคและแจ้งข้อมูลแก่ จนท. ศูนย์/สถานีทาง SMS ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งจะเป็นการตรวจสอบการดำเนินงานของเกษตรกรและอาสา รวมทั้งเป็นข้อมูลด้านการตลาดที่ทำให้ผู้ต้องการซื้อได้เห็นสภาพโคที่แท้จริง เมื่อเกษตรกรต้องการขาย เจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์จะประสานกับผู้ซื้อให้

เกษตรกรอาสารายหนึ่งจะดูแลกลุ่ม 1 กลุ่ม หรือโค 100 ตัว โดยทางราชการจ่ายค่าตอบแทนในลักษณะการจ้างแบบลูกจ้างชั่วคราวเพื่อดูแลโคดังกล่าวและให้คำแนะนำเกษตรกรจนถึงส่งตลาดในวงเงินตัวละ 200 บาท ซึ่งจะมีรายได้เสริมจากอาชีพเดิมอีกเฉลี่ยเดือนละประมาณ 2,000 บาท

1.8. การตลาด

จะประสานกับ ฟาร์มขุนโค สหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุนคุณภาพ และผู้ค้าสัตว์กับประเทศมาเลเซีย ให้มารับซื้อ ลูกโคเตรียมขุน จำนวนโคที่ผลิตได้ตลาดจะสามารถรองรับได้หมด ผู้ซื้อจะลดต้นทุนการตระเวนซื้อลูกโคเข้าขุนได้ ตัวละประมาณ 100 บาท

รณรงค์ให้บริโภคเนื้อโคคุณภาพดีที่ผลิตในประเทศแทนเนื้อนำเข้า โดยร่วมกับสมาคมโคเนื้อต่างๆและผู้ผลิตเนื้อโคขุน เพื่อให้ภัตตาคาร โรงแรม ผู้ผลิตเนื้อกระป๋องส่งออก และผู้บริโภค ให้เข้าใจว่าเนื้อคุณภาพที่ผลิตในประเทศมีคุณภาพทัดเทียมกับเนื้อนำเข้า มีความสดกว่าเพราะไม่ผ่านการแช่แข็ง

ศึกษาวิจัยความต้องการเนื้อคุณภาพของตลาดในต่างประเทศเพื่อสนับสนุนภาคเอกชนในการส่งออก

กิจกรรมที่ 2 : การเลี้ยงโคกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียง

เป็นการให้เกษตรกรรายย่อยเลี้ยงโคกระบือแบบหัวไร่ปลายนาผสมผสานกับการผลิตพืชซึ่งใช้ต้นทุนต่ำเพื่อผลิตเนื้อป้อนตลาดทั่วไป เนื้อบริโภคในหมู่บ้าน การสร้างตลาดเฉพาะ(niche market) และการส่งออกไปตะวันออกกลาง ดำเนินการดังนี้

2.1 เกษตรกรเลี้ยงลูกผลิตพ่อพันธุ์

กรมปศุสัตว์มีฝูงโคเนื้อพันธุ์ปรับปรุงได้แก่พันธุ์โคบราห์มันและโคกบินทร์บุรีที่โตเร็ว เลี้ยงง่าย มีฝูงโคพื้นเมืองที่เลี้ยงอนุรักษ์พันธุกรรม และได้ร่วมกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ปรับปรุงพันธุ์กระบือไทยตั้งแต่ปี 2518 จนปัจจุบันได้กระบือที่มีพันธุกรรมที่โตเร็วกว่ากระบือของเกษตรกรทั่วไป เนื่องจากงบประมาณในฝูงปรับปรุงพันธุ์ของกรมฯมีจำกัด ไม่สามารถเลี้ยงลูกโคกระบือเพศผู้หลังหย่านมต่อไปจนถึงเป็นพ่อพันธุ์ได้ ต้องจำหน่ายออกจากฝูงหลังจากหย่านมแล้ว โครงการจะใช้ลูกโคกระบือเพศผู้ผลิตได้นี้จำนวนหนึ่งจำหน่ายไปให้เกษตรกรรายย่อยเลี้ยงเช่นเดียวกับเกษตรกรผลิตลูกเพศผู้เตรียมขุน

การเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ปรับปรุง ถ้าเกษตรกรซื้อโคเลี้ยงจากน้ำหนักหย่านมเฉลี่ย 160 กก.ๆละ 65 บาท/กก. เป็นเงิน 10,400 บาท เลี้ยงใช้เวลาประมาณ 280 วัน จนถึงน้ำหนักเฉลี่ย 300 กก. หากจำหน่ายเป็นโคเนื้อที่ราคา 50 บาท/กก. เป็นเงิน 15,000 บาท ค่าเลี้ยงดู 580 บาท/ตัว จะมีกำไรสุทธิตัวละ 4,020 บาท/ตัว หากจำหน่ายเป็นโคพันธุ์ที่ราคา 65 บาท/กก. เช่นเดียวกับราคาของกรมปศุสัตว์จะเป็นเงิน 19,500 บาท ค่าเลี้ยงดู 580 บาท/ตัว จึงจะมีกำไรสุทธิตัวละ 8,520 บาท/ตัว

การเลี้ยงโคพื้นเมือง ถ้าเกษตรกรซื้อที่น้ำหนักหย่านมเฉลี่ย 70 กก.ๆละ 40 บาท/กก. เป็นเงิน 2,800 บาท ใช้เวลาเลี้ยงนานประมาณ 600 วัน(คิดที่การเจริญเติบโต 300 กรัม/วัน) น้ำหนักเฉลี่ย 250 กก. หากจำหน่ายเป็นโคเนื้อที่ราคา 45 บาท/กก. จะเป็นเงิน 11,250 บาท ค่าเลี้ยงดู 1,160 บาท/ตัว จะมีกำไรสุทธิตัวละ 7,290 บาท/ตัว หากจำหน่ายเป็นพ่อพันธุ์จะได้ราคาสูงกว่านี้

การเลี้ยงกระบือ ถ้าเกษตรกรซื้อที่น้ำหนักหย่านมเฉลี่ย 160 กก.ๆละ 40 บาท/กก. เป็นเงิน 6,400 บาท ใช้เวลาเลี้ยงนานประมาณ 350 วัน (คิดที่การเจริญเติบโต 450 กรัม/วัน) จะได้น้ำหนักเฉลี่ย 300 กก. หาก

จำหน่ายเป็นกระบือเนื้อที่ราคา 40 บาท/กก. เป็นเงิน 12,000 บาท ค่าเลี้ยงดู 580 บาท/ตัว จะมีกำไรสุทธิตัวละ 5,020 บาท/ตัว หากจำหน่ายเป็นกระบือพันธุ์จะได้ราคาสูงกว่านี้

2.2 การอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์

ส่งเสริมให้เกษตรกรซื้อโคพื้นเมืองและกระบือที่มีลักษณะดีจากเกษตรกรทั่วไปมาเลี้ยงเป็นแม่พันธุ์

การอนุรักษ์โคพื้นเมือง ให้ใช้แม่โคที่เกษตรกรมีอยู่แล้วหรือซื้อแม่โคที่มีลักษณะตรงตามแนวพันธุ์อายุประมาณ 2 ปี หนักประมาณ 200 กก. ราคาประมาณ 45 บาท/กก. เป็นเงิน 9,000 บาท ใช้พ่อโคพื้นเมืองจากฝูงปรับปรุงพันธุ์ไปใช้เป็นพ่อพันธุ์ ผสมพันธุ์ตั้งท้อง หากจำหน่ายเป็นแม่โคผู้ท้องที่อายุประมาณ 3 ปี คาดว่า จะจำหน่ายได้ในราคาประมาณ 12,000 บาท มีรายได้เพิ่มขึ้นหลังหักค่าใช้จ่ายและดอกเบี้ยประมาณ 3,000 บาท/ตัว

การพัฒนาโคพื้นเมือง ให้ใช้แม่โคเช่นเดียวกับการอนุรักษ์ แต่ใช้พ่อโคบราห์มันและกบินทร์บุรีจากกรมปศุสัตว์ ผสมพันธุ์ตั้งท้อง หากจำหน่ายเป็นแม่โคผู้ท้องที่อายุประมาณ 3 ปี คาดว่าจะจำหน่ายได้ในราคาประมาณ 13,000 บาท

กลุ่มกระบือ ให้ใช้แม่กระบือที่เกษตรกรมีอยู่แล้วหรือซื้อแม่ที่มีลักษณะดี อายุประมาณ 2 ปี หนักประมาณ 300 กก. ราคาประมาณ 40 บาท/กก. เป็นเงิน 12,000 บาท กลุ่มใช้พ่อกระบือจากฝูงปรับปรุงพันธุ์ไปใช้เป็นพ่อพันธุ์ หรือผสมเทียมตั้งท้อง หากจำหน่ายที่เป็นแม่ผู้ท้องที่อายุประมาณ 3 ปี จะมีน้ำหนัก 350 กก. คาดว่าจะจำหน่ายได้ในราคาประมาณ 25,000 บาท

2.3 การดำเนินงาน

การจัดตั้งกลุ่ม การจัดซื้อโค การควบคุมติดตาม เช่นเดียวกับกิจกรรมที่ 1 เกษตรกรกลุ่มที่อยู่ห่างไกล หน่วยผสมเทียมจะจำหน่ายพ่อโคฝูงปรับปรุงพันธุ์ของกรมปศุสัตว์ให้ในราคาท้องตลาดหรือตามที่กรมปศุสัตว์กำหนด เกษตรกรรายที่เลี้ยงพ่อพันธุ์สามารถเก็บค่าบริการผสมจากสมาชิกได้ในราคาที่กลุ่มกำหนด

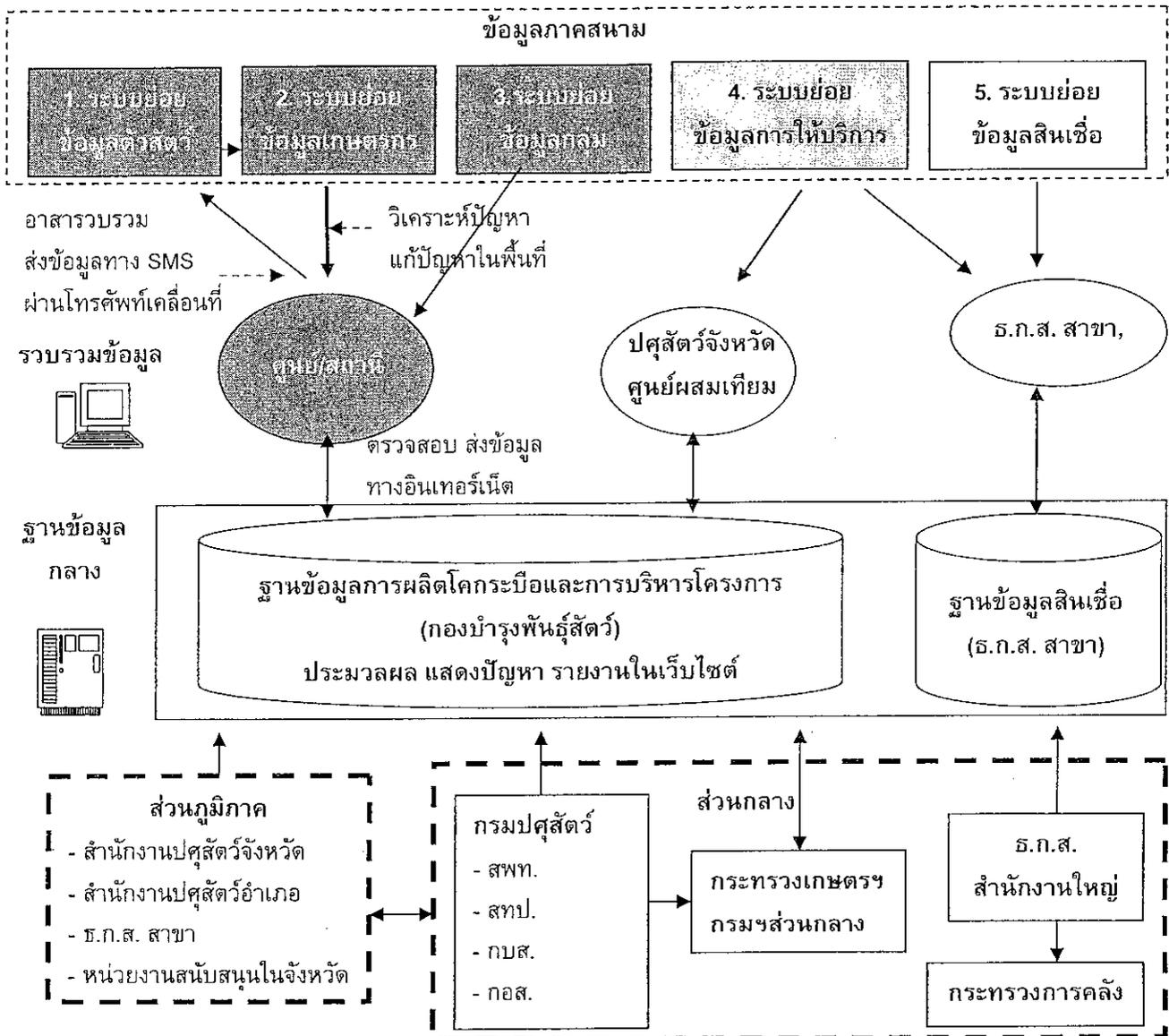
2.4 การตลาด

ประสานกับพ่อค้าเนื้อโคกระบือในจังหวัดให้ไปรับซื้อที่หน้าฟาร์ม ซึ่งคาดว่าจะลดค่าใช้จ่ายในการตระเวนซื้อได้ตัวละอย่างน้อย 50 บาท รวมทั้งแจ้งข้อมูลให้พ่อค้าเนื้อป้อนตลาดในกรุงเทพฯมาติดต่อรับซื้อ ซึ่งมีความต้องการในปริมาณมาก คาดว่าจะลดค่าใช้จ่ายให้พ่อค้าได้ตัวละไม่น้อยกว่า 100 บาท เฉลี่ยตัวละ 75 บาท และทำให้เกษตรกรมีทางเลือกในการจำหน่ายเพิ่มขึ้น

วิจัยและพัฒนาการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ได้แก่การสร้างผลผลิตรูปแบบใหม่ เช่น เนื้อโคพื้นเมือง มีไขมันน้อย จึงทำลูกชิ้นได้กรอบอร่อย หรือสร้างตลาดเนื้อกระบือหนุ่มที่น้ำหนัก 300 กก.ในลักษณะคล้ายกับการบริโภคเนื้อลูกโค(veal)ของต่างประเทศ ซึ่งจะมีเนื้อนุ่ม เป็นต้น โดยให้ศูนย์วิจัยและปรับปรุงพันธุ์สัตว์ และสถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ เป็นแหล่งสาธิตการฆ่าและแปรรูปเนื้อสัตว์ที่ถูกสุขลักษณะเพื่อความปลอดภัยของผู้บริโภคในท้องถิ่น เป็นที่ศึกษาทดสอบความต้องการของผู้บริโภค โดยให้ดำเนินการได้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดสวัสดิการภายในส่วนราชการ

กิจกรรมที่ 3 : ระบบสารสนเทศโคกระบือ

ระบบจะใช้เทคโนโลยีวิศวกรรมการติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (electronic communication engineering) ในการเก็บและประมวลผล โครงสร้างของระบบตามภาพที่ 3 ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทางอินเทอร์เน็ตตลอดเวลา โดยมอบหมายให้กองบำรุงพันธุ์สัตว์ (กบส.) เป็นผู้รับผิดชอบเพราะเจ้าหน้าที่มีความคุ้นเคยกับระบบการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลโคกระบือโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์อยู่แล้ว

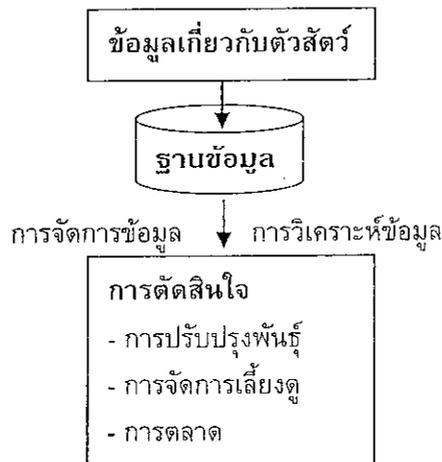
ภาพที่ 3 โครงสร้างระบบข้อมูลข่าวสารโครงการปรับโครงสร้างระบบการผลิตโคเนื้อกระบือ

ภายในปี 2551 จะจัดวางโครงสร้างระบบข้อมูลข่าวสารทั้งหมดของโครงการ(ตามภาพที่ 3)แล้วเสร็จ ข้อมูลของระบบย่อยได้แก่ ข้อมูลตัวโคกระบือ (เช่น หมายเลขสัตว์ การให้ลูก การเจริญเติบโต การผสมติด ฯลฯ) ข้อมูลเกษตรกร (เช่น ชื่อ ที่อยู่ ตำแหน่งฟาร์มพิกัด GIS จำนวนสมาชิกครอบครัว) ข้อมูลกลุ่ม (เช่น ชื่อ ที่

อยู่ ฯลฯ) ข้อมูลการให้บริการ (เช่น ข้อมูลหน่วยผสมเทียม การบริการผสมเทียม การบริการสุขภาพสัตว์ การฝึกอบรม การเบิกจ่ายงบประมาณ ฯลฯ) และข้อมูลสินเชื่อ (เป็นข้อมูลการเบิกจ่ายเงินยืม การชำระเงินคืน โครงการ ฯลฯ)

ระบบมีสาขาอยู่ที่ศูนย์วิจัยและบำรุงพันธุ์สัตว์ 9 แห่ง และหน่วยบันทึกข้อมูลที่สถานีวิจัยทดสอบพันธุ์สัตว์ 24 แห่ง ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี 9 แห่ง รวมเป็น 42 แห่ง ระบบจะประมวลผลข้อมูล จัดทำรายงาน และแสดงปัญหาให้ผู้เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ตทุกสัปดาห์ โดยแสดงข้อมูลและพันธุ์ประวัติของโคกระบือทุกตัว ปัญหาด้านการผสมพันธุ์ น้ำหนักโคกระบือ กรมปศุสัตว์จะให้ข้อมูลในการรับรองพันธุ์สัตว์ให้ จะทำให้เกษตรกรขายได้ราคาสูงกว่าโคกระบือทั่วไป และเป็นฐานในการจำหน่ายโคกระบือพันธุ์ดีไปต่างประเทศในอนาคต

ในการติดตามและนิเทศงาน ศูนย์ฯ/สถานีจะสุ่มหมายเลขโคกระบือจำนวน 20% ส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบว่ายังคงมีอยู่จริงหรือไม่ และดูความถูกต้องของข้อมูลล่าสุดที่ได้รับรายงาน ในกรณีที่มีปัญหาเจ้าหน้าที่จะลงพื้นที่วิเคราะห์สาเหตุโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในคอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊ก พิมพ์คำแนะนำแก่เจ้าของทันที นอกจากนี้ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์ได้ตามภาพที่ 4

ภาพที่ 4 กระบวนการเก็บและการใช้ประโยชน์ระบบข้อมูล

ผู้รับผิดชอบโครงการ

หน่วยงานหลักได้แก่ กรมปศุสัตว์ และหน่วยงานสนับสนุนได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมการเกษตร สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม กรมพัฒนาที่ดิน สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร และ มกอช.

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลตอบแทนของโครงการ

โครงการจะมีผลตอบแทนคิดเป็นมูลค่าเพิ่มเป็นตัวเงินจากเมื่อไม่ดำเนินโครงการ (without project incremental benefit) รวม 826.88 ล้านบาท หรือเป็นมูลค่าเพิ่มของโครงการทั้งหมด 1,014.61 ล้านบาทเมื่อ

รวมมูลค่าที่เป็นปุ๋ยในไร่ นาเกษตรกร 115.08 ล้านบาท และมูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์ 72.75 ล้านบาท ตามตารางที่ 4 การคิดผลตอบแทนโครงการตามเอกสารแนบที่ 3

ตารางที่ 4 มูลค่าเพิ่มของผลการดำเนินโครงการ

รายการ	2551	2552	2553	รวม
มูลค่าเพิ่มเป็นตัวเงินเมื่อไม่รวมมูลค่ากระบือและมูลค่าคงเหลือ(ล้านบาท)	153.40	329.24	344.14	826.88
มูลค่าเพิ่มของโครงการ รวมทั้งหมด(ล้านบาท)	171.04	373.76	469.81	1,014.61
ประเภทผลตอบแทน				
1. การผลิตและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อไทย(ล้านบาท)	144.03	305.63	305.63	755.28
2. การเลี้ยงโคกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียง(ล้านบาท)	9.37	23.62	38.52	71.51
3. มูลค่าปุ๋ยจากมูลโคกระบือ(ล้านบาท)	17.64	44.52	52.92	115.08
4. มูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์และอุปกรณ์(ล้านบาท)	0.00	0.00	72.75	72.75

ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการโดยสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรตามตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ผลตอบแทนของโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโค-กระบือสายเลือดไทย(ล้านบาท)

รายการ	2551	2552	2553	รวม	มูลค่าปัจจุบัน
1. กรณีคำนวณจากรายได้เพิ่มเป็นตัวเงิน					
งบประมาณ	158.24	181.36	118.65	458.25	382.88
รายได้เพิ่ม	153.40	329.24	344.14	826.78	670.11
กำไร	-4.84	147.88	225.49	368.53	287.23
B/C = 1.75 IRR > 50%					
2. กรณีคำนวณจากมูลค่ารายได้เพิ่มทั้งหมด					
งบประมาณ	158.24	181.36	118.65	458.25	382.88
รายได้เพิ่ม	171.04	373.76	469.81	1,014.61	817.35
กำไร	12.80	192.40	351.16	556.36	434.47
B/C = 2.13 IRR > 50%					

หมายเหตุ : 1. ใช้อัตราคิดลด (Discount rate) 10% ตามอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของ ธ.ก.ส.

2. กรณีที่ 2 รายได้รวมมูลค่ามูลโคและมูลค่าคงเหลือครุภัณฑ์

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ผลตอบแทนของโครงการ ณ อัตราคิดลด 10% มีดังนี้

1) กรณีคำนวณผลตอบแทนจากรายได้เพิ่มเป็นตัวเงิน

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) เท่ากับ 287.23 ล้านบาท อัตราส่วนผลตอบแทนต่อการลงทุน (B/C) เท่ากับ 1.75 และอัตราผลตอบแทนภายใน (IRR) มากกว่า 50% แสดงว่ามีความเป็นไปได้หรือเหมาะสมในการลงทุน

จากการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ (Sensitivity analysis) ถ้ารายได้เพิ่มของโครงการลดลงไม่เกินร้อยละ 42 หรืองบประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 75 โครงการยังมีความเป็นไปได้หรือมีความเหมาะสมในการลงทุน

2) กรณีคำนวณผลตอบแทนจากมูลค่ารายได้เพิ่มทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ ปรากฏว่า NPV เท่ากับ 434.47 ล้านบาท B/C เท่ากับ 2.13 และ IRR มากกว่า 50% แสดงว่ามีความเป็นไปได้หรือเหมาะสมในการลงทุน

จากการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของโครงการ (Sensitivity analysis) ถ้ามูลค่ารายได้เพิ่มทั้งหมดของโครงการลดลงไม่เกินร้อยละ 53 หรืองบประมาณค่าใช้จ่ายของโครงการเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละ 113 โครงการยังมีความเป็นไปได้หรือมีความเหมาะสมในการลงทุน

2. ผู้ได้รับผลประโยชน์

เกษตรกรจะได้รับผลประโยชน์จากโครงการประมาณ 231,500 ราย สร้างรายได้ให้เกษตรกรอาสา 1,200 คน และลูกจ้างชั่วคราว 44 คน

3. สร้างการผลิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง

เกษตรกรเหล่านี้เป็นผู้ที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการ มีการเรียนรู้ร่วมกัน เลี้ยงโคกระบือตามศักยภาพตนเองผสมผสานกับระบบเกษตรนิเวศเดิม เป็นกัลยาณมิตรที่สร้างเครือข่ายรวมพลังการผลิตอย่างมีคุณธรรม

4. ได้ระบบสนับสนุนการพัฒนาการเลี้ยงโค-กระบือที่มีประสิทธิภาพ

เมื่อสิ้นสุดโครงการ กรมปศุสัตว์จะมีอุปกรณ์ที่ได้จากการดำเนินโครงการไปใช้ที่จะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาการเลี้ยงโคเนื้อและกระบือของเกษตรกรรายย่อยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีระบบฐานข้อมูลการผลิตโค-กระบือเพื่อป้อนผู้ขุนโคและตลาดเนื้อระดับล่างอย่างเป็นรูปธรรม ระบบสารสนเทศจะทำให้การผลิตและปรับปรุงพันธุ์โคเนื้อกระบือเป็นไปตามความต้องการของตลาด ลดค่าใช้จ่ายการตลาดที่ไม่จำเป็นลง การรับรองพันธุ์จะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่ม และเป็นฐานส่งโคกระบือพันธุ์ดีไปจำหน่ายต่างประเทศได้ในอนาคต

ผู้จัดทำโครงการ : นายยอดชาย ทองไทยนนท์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการปรับปรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์

โทรศัพท์ 08-9707-0376

16 มค. 2550

เอกสารแนบที่ 1

เป้าหมายการดำเนินงานโครงการโดยละเอียด

การดำเนินงาน	2551	2552	2553	รวม
1. กิจกรรมการผลิตและพัฒนาพันธุ์โคเนื้อไทย				
ผสมเทียม (แม่)	150,000	150,000	150,000	450,000
เก็บข้อมูลแม่และลูกโค(ตัว) ลูกเกิด 60 % = 90,000	240,000	240,000	240,000	240,000
อาสาเก็บข้อมูลผสมเทียม 1คน : โค 500 ตัว(คน)	480	480	480	480
1.1 ผลิตพ่อพันธุ์โคเนื้อไทยชั้นเยี่ยม(ตัว)	100	500	500	1,100
ซื้อลูกโคหย่านมของเกษตรกรรเข้าทดสอบ(ตัว)	-	450	450	900
1.2 การผลิตลูกโคเพศผู้เตรียมขุน (กลุ่ม)	150	400	400	400
ผลิตลูกโคเตรียมขุน(ตัว)	15,000	40,000	40,000	95,000
เกษตรกรอาสาเก็บข้อมูล 1 คน/กลุ่ม (คน)	150	400	400	400
1.3 การผลิตแม่โคพันธุ์ดีเพื่อใช้ปรับปรุงพันธุ์(ตัว)	-	25,000	25,000	50,000
เกษตรกรรายใหม่เลี้ยงลูกโคเพศเมีย (กลุ่ม)	50	100	100	100
เลี้ยงโคเพศเมียพันธุ์ดี(ตัว)	5,000	10,000	10,000	25,000
เกษตรกรอาสาเก็บข้อมูล 1 คน/กลุ่ม (คน)	50	100	100	100
รวมทั้งกิจกรรม				
- โคเนื้อที่ผสมเทียมและเก็บข้อมูล(ตัว)	255,500	281,000	281,000	817,500
- กลุ่มเครือข่าย(กลุ่ม)	200	500	500	500
- เกษตรกรอาสา(ราย)	680	980	980	980
2. กิจกรรมการเลี้ยงโคกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียง				
2.1 เกษตรกรเลี้ยงลูกโค-กระบือเพศผู้ผลิตพ่อพันธุ์ (กลุ่ม)	5	20	20	45
เลี้ยงโคกระบือเพศผู้ผลิตพ่อพันธุ์รวม (ตัว)	500	2,000	2,000	4,500
- เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ปรับปรุง (ตัว)	150	700	700	1,550
- เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง (ตัว)	150	700	700	1,550
- เลี้ยงกระบือ (ตัว)	200	600	600	1,400
อาสาเก็บข้อมูล 1คน/กลุ่ม (คน)	5	20	20	20
2.2 เกษตรกรเลี้ยงโคกระบือเพศเมียอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์ (กลุ่ม)	50	100	200	200
เลี้ยงโคกระบือเพศเมียอนุรักษ์รวม (ตัว)	5,000	10,000	20,000	35,000
- โคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง (ตัว)	3,000	6,000	15,000	24,000
- กระบือพันธุ์ปรับปรุง (ตัว)	2,000	4,000	5,000	11,000
อาสาเก็บข้อมูล 1คน/กลุ่ม (คน)	50	100	200	200
รวมทั้งกิจกรรม				
- โคกระบือ(ตัว)	5,500	12,000	22,000	39,500
- กลุ่มเครือข่าย(กลุ่ม)	55	120	220	220
- เกษตรกรอาสา(ราย)	55	120	220	220

เป้าหมายการดำเนินงานโครงการโดยละเอียด (ต่อ)

การดำเนินงาน	2551	2552	2553	รวม
3. กิจกรรมระบบสารสนเทศโคเนื้อกระบือ				
3.1 วางระบบสารสนเทศ (ระบบ)	1	-	-	1
3.2 จัดตั้งศูนย์และสาขา (แห่ง)	34	-	-	34
3.3 ฐานข้อมูลโคผสมเทียม (ตัว)	240,500	331,000	421,000	421,000
ข้อมูลเกษตรกรเฉลี่ยรายละ 2 ตัว(ราย)	120,250	165,500	210,500	210,500
3.4 ฐานข้อมูลเกษตรกรเครือข่าย (ตัว)	21,000	53,000	63,000	63,000
ข้อมูลเกษตรกรเฉลี่ยรายละ 3 ตัว(ราย)	7,000	17,667	21,000	21,000
รวมทั้งโครงการ				
- โคกระบือที่เก็บข้อมูล(ตัว)	261,000	293,000	303,000	303,000
- กลุ่มเครือข่าย(กลุ่ม)	255	620	720	14,000
- เกษตรกรอาสา(ราย)	735	1,100	1,200	1,200
- เกษตรกรได้รับประโยชน์(ราย)	127,250	183,167	231,500	231,500
ความต้องการสินเชื่อ				
- จำนวนโค กระบือ ที่ต้องการสินเชื่อ (ตัว)	21,000	53,000	63,000	137,000
- เงินสินเชื่อเฉลี่ย 10,000 บาท/ตัว (ล้านบาท)	210	530	630	630

เอกสารแนบที่ 2

รายละเอียดการคิดงบประมาณดำเนินการ

การดำเนินงาน	2551	2552	2553	รวม
งบประมาณ รวม (ล้านบาท)	158.24	181.36	118.65	458.26
การส่งเสริมและพัฒนา รวม (ล้านบาท)	94.32	72.94	73.93	241.19
- จำนวนโคของเครือข่าย (ตัว)	0.02	0.05	0.06	0.14
วัสดุน้ำมันเชื้อเพลิงบริการขนส่ง 200 บาท/ตัว(ล้านบาท)	4.20	10.60	12.60	27.40
วัสดุวิทยาศาสตร์อื่นๆ (เช่นบริการถ่ายพยาธิ) 100 บาท/ตัว(ล้านบาท)	2.10	5.30	6.30	13.70
เบอร์हुโคและอุปกรณ์ ฉลี่ย 80 บาท/ตัว(ล้านบาท)	20.88	2.56	0.80	24.24
วัสดุสำนักงาน ฉลี่ย 30 บาท/ตัว(ล้านบาท)	0.63	1.59	1.89	4.11
- จำนวนอาสา(คน)	735	1,100	1,200	3,035
ค่าจ้าง 24,000 บาท/คน/ปี 6 เดือน(ล้านบาท)	8.82	26.40	28.80	64.02
- จัดทำคู่มือการเก็บข้อมูลอาสาและเจ้าหน้าที่(เล่ม)	1,000	1,000	1,000	3,000
ราคาเล่มละ 200 บาท เป็นเงิน(ล้านบาท)	0.20	0.20	0.20	0.60
- จัดทำคู่มือการเลี้ยงโคสำหรับเกษตรกร อาสา และ เจ้าหน้าที่(เล่ม)	25,000	10,000	10,000	45,000
ราคาเล่มละ 200 บาท เป็นเงิน(ล้านบาท)	5.00	2.00	2.00	9.00
- จัดทำคู่มือคำแนะนำการเลี้ยงโคของเจ้าหน้าที่(เล่ม)	1,000	1,000	1,000	3,000
ราคาเล่มละ 300 บาท เป็นเงิน(ล้านบาท)	0.30	0.30	0.30	0.90
- จัดทำแผ่นพับแนะนำโครงการ(ฉบับ)	50,000	30,000	30,000	110,000
ราคาเล่มละ 30 บาท เป็นเงิน(ล้านบาท)	1.50	0.90	0.90	3.30
- จัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์โครงการ(แผ่น)	5,000	5,000	5,000	15,000
ราคาเล่มละ 50 บาท เป็นเงิน(ล้านบาท)	0.25	0.25	0.25	0.75
- จัดประชุมชี้แจงโครงการ(ครั้ง)	4	6	6	16
ค่าใช้จ่ายครั้งละ 50,000 บาท(ล้านบาท)	0.20	0.30	0.30	0.80
- ฝึกอบรมอาสาเฉลี่ยคนละ 500 บาท(ล้านบาท)	0.37	0.55	0.60	1.52
- ฝึกอบรมเกษตรกรรายใหม่เฉลี่ยคนละ 300 บาท(ล้านบาท)	2.07	3.60	0.60	6.27
- ทดสอบโคขุนฝูงปรับปรุงพันธุ์(ตัว)	100	500	500	1,100
ค่าวัสดุการเกษตรโคทดสอบตัวละ 10,000 บาท(ล้านบาท)	1.00	5.00	5.00	11.00
ซื้อลูกโคจากเกษตรกร นน. 200 กก. ๑ละ 65 บาท(ล้านบาท)	0.00	5.85	5.85	11.70
- ค่าเดินทางไปราชการเฉลี่ย 100,000 /แห่ง/ปี ปีแรก 8 เดือน(ล้านบาท)	3.44	4.30	4.30	12.04
- รถไมโครบัส 12 ที่นั่งศูนย์ละ 1 คัน 10 คัน ๑ละ 1.6 ล้านบาท(ล้านบาท)	16.00	0.00	0.00	16.00
- รถยนต์ดับเบิลแค็บ 33 หน่วย ๑ละ 1 คัน ๑ละ 7.8 แสน(ล้านบาท)	25.74	0.00	0.00	25.74
- น้ำมันเชื้อเพลิงแห่งละ 50,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	0.85	1.70	1.70	4.25
- วัสดุสำนักงานแห่งละ 20,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	0.34	0.68	0.68	1.70
- ค่าสาธารณูปโภคแห่งละ 20,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	0.43	0.86	0.86	2.15

รายละเอียดการคิดงบประมาณดำเนินการ(ต่อ)

การดำเนินงาน	2551	2552	2553	รวม
ค่าส่งเสริมการตลาด รวม (ล้านบาท)	29.33	73.44	15.84	118.61
- จัดตั้งหน่วยบริหารจัดการแปรรูปและศึกษาวิจัยการตลาด(แห่ง)	0.00	0.00	0.00	0.00
ค่าสร้างโรงแปรรูปขนาดเล็กและค่าการตลาด 600,000 บาท/แห่ง(บาท)	5.40	14.40	0.00	19.80
- ค่ารถห้องเย็นขนาดเล็กแห่งละ 1 คัน uly 1.8 ล้านบาท(ล้านบาท)	16.20	43.20	0.00	59.40
- รถรงค์การบริโภคเนื้อ(ครั้ง)	4	12	12	28
งบประมาณครั้งละ 500,000 บาท(ล้านบาท)	2.40	7.20	7.20	16.80
- ศึกษาตลาดต่างประเทศ(ครั้ง)	1	3	3	7
งบประมาณครั้งละ 500,000 บาท(ล้านบาท)	0.50	1.50	1.50	3.50
- น้ำมันเชื้อเพลิงแห่งละ 50,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	1.05	2.10	2.10	5.25
- วัสดุสำนักงานแห่งละ 20,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	0.42	0.84	0.84	2.10
- เดินทางไปราชการเฉลี่ย 100,000 /แห่ง/ปี ปีแรก 8 เดือน(ล้านบาท)	3.36	4.20	4.20	11.76
ระบบสารสนเทศ	20.21	18.50	18.10	56.80
- จัดทำซอฟต์แวร์และวางระบบ 1 ระบบ(ล้านบาท)	2.00	0.00	0.00	2.00
- คอมพิวเตอร์เดสก์ทอป เครื่องพิมพ์ และอื่นๆชุดละ 40,000 บาท	1.68	0.00	0.00	1.68
- คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ค เครื่องพิมพ์ และอื่นๆชุดละ 60,000 บาท	2.52	0.00	0.00	2.52
- โทรศัพท์เคลื่อนที่อาสาและเจ้าหน้าที่เครื่อง	800	80	0	880
ราคาเครื่องละ 5,000 บาท(ล้านบาท)	4.00	0.40	0.00	4.40
- เครื่องมือหาพิกัด GIS (เครื่อง)	42	0	0	42
ราคาเครื่องละ10,000 บาท(ล้านบาท)	0.42	0.00	0.00	0.42
- ลูกจ้างชั่วคราวระดับปริญญาตรี(คน)	34	44	44	122
จ้างคนละ เดือนละ 12,000 บาท(บาท) ปีแรกจ้าง 6 เดือน(ล้านบาท)	2.45	6.34	6.34	15.12
- น้ำมันเชื้อเพลิงแห่งละ 150,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	3.15	6.30	6.30	15.75
- วัสดุสำนักงานแห่งละ 30,000 /ปี(บาท) ปีแรก 6 เดือน(ล้านบาท)	0.63	1.26	1.26	3.15
- เดินทางไปราชการเฉลี่ย 100,000 /แห่ง/ปี ปีแรก 8 เดือน(ล้านบาท)	3.36	4.20	4.20	11.76
ค่าบริหารโครงการ และ อื่น ๆ(contingency)	14.39	16.49	10.79	41.66

เอกสารแนบที่ 3

การคิดผลตอบแทนโครงการ

กิจกรรม	2551	2552	2553	รวม
มูลค่าเพิ่มเป็นต้นทุนไม่รวมมูลค่าปุ๋ยจากมูลโคและมูลค่างเหลือ(ล้านบาท)	153.40	329.25	344.15	826.79
มูลค่าเพิ่มรวมทั้งหมด(ล้านบาท)	171.04	373.77	469.82	1,014.62
1.กิจกรรมพัฒนาเครือข่ายโคขุน มูลค่ารวม(ล้านบาท)	144.03	305.63	305.63	755.28
1. ลูกโคเพศเมียมีน้ำหนักหย่านมเพิ่มขึ้น 20 กก./ตัว(ตัว)	30,000	30,000	30,000	90,000
คิดเป็นมูลค่า 65 บาท/กก. = 1,300 บาท/ตัว(ล้านบาท)	39.00	39.00	39.00	117.00
2. เกษตรกรผลิตโคตรียมขุน(กลุ่ม)	150	400	400	400
เฉลี่ยกลุ่มละ 30 ราย(ราย)	4,500	12,000	12,000	12,000
(ตัว)	15,000	40,000	40,000	95,000
มีรายได้เพิ่มขึ้น 5,170 บาท/ตัว(ล้านบาท)	77.55	206.80	206.80	491.15
3. เกษตรกรเครือข่ายเลี้ยงโคเพศเมีย(กลุ่ม)	50	100	100	100
เฉลี่ยกลุ่มละ 30 ราย(ราย)	1,500	3,000	3,000	3,000
(ตัว)	5,000	10,000	10,000	25,000
มีรายได้เพิ่มขึ้น 5,170 บาท/ตัว(ล้านบาท)	25.85	51.70	51.70	129.25
4. พ่อโคผ่านการทดสอบ(ตัว)	100	500	500	1,100
จำหน่ายที่ 450 กก. ๑ละ 65 บาท = 29,250 บาท(ซื้อน้ำหนัก 200 กก.X 45 บาท/กก.= 13,000 บ./ตัว)	1.63	8.13	8.13	17.88
(ล้านบาท)				
2.กิจกรรมเครือข่ายเลี้ยงโคกระบือแบบเศรษฐกิจพอเพียง(ล้านบาท)	9.37	23.62	38.52	71.51
1. เกษตรกรเลี้ยงโคเพศผู้ผลิตพ่อพันธุ์ (กลุ่ม)	5	20	20	45
เฉลี่ยรายละ 3 ตัว(ราย)	1,500	6,000	6,000	6,000
เลี้ยงโคเพศผู้ผลิตพ่อพันธุ์และอนุรักษ์ทั้งหมด (ตัว)	500	2,000	2,000	4,500
1.1 เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ปรับปรุง (ตัว)	150	700	700	1,550
มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 3,157 บาท/ตัว(ล้านบาท)	0.47	2.21	2.21	4.89
1.2 เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง (ตัว)	150	700	700	1,550
มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 6,823 บาท/ตัว(ล้านบาท)	1.02	4.78	4.78	10.58
1.3 เลี้ยงกระบือ (ตัว)	200	600	600	1,400
มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 4,380 บาท/ตัว(ล้านบาท)	0.88	2.63	2.63	6.14
2.. การอนุรักษ์และพัฒนาพันธุ์ (กลุ่ม)	50	100	200	350
เฉลี่ยรายละ 3 ตัว(ราย)	15,000	30,000	60,000	600
เลี้ยงโคเพศผู้ผลิตพ่อพันธุ์และเพศเมียอนุรักษ์ทั้งหมด (ตัว)	5,000	10,000	20,000	35,000
2.1 เลี้ยงโคเนื้อพันธุ์พื้นเมือง (ตัว)	3,000	6,000	15,000	24,000
มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1,520 บาท/ตัว(ล้านบาท)	4.56	9.12	22.80	36.48
2.2 เลี้ยงกระบือพันธุ์ปรับปรุง (ตัว)	2,000	4,000	5,000	11,000
มีรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ย 1,220 บาท/ตัว(ล้านบาท)	2.44	4.88	6.10	13.42

การคิดผลตอบแทนโครงการ(ต่อ)

กิจกรรม	2551	2552	2553	รวม
3. มูลค่าบัพัฒจากมูลโค (ล้านบาท)	17.64	44.52	52.92	115.08
จำนวนโคที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นในโครงการ(ตัว)	21,000	53,000	63,000	137,000
ผลิตมูลโคตัวละประมาณ 840 กก. ๑ละ 1 บาท(ล้านบาท)	17.64	44.52	52.92	115.08
4. มูลค่าคงเหลือของครุภัณฑ์ 70%ของราคาซื้อ(ล้านบาท)	0.00	0.00	72.75	72.75
- รถไมโครบัส 12 ที่นั่งศูนย์ละ 1 คัน 10 คัน ๑ละ 1.6 ล้านบาท(ล้านบาท)	0.00	0.00	11.20	11.20
- รถยนต์ 4 ประตูดับเบิ้ลแค็บ 33 หน่วย ๑ละ 1 คัน ๑ละ 7.8 แสน(ล้านบาท)	0.00	0.00	18.02	18.02
- ค่ายรถห้องเย็นขนาดเล็ทแห่งละ 1 คัน ๑ละ 1.8 ล้านบาท(ล้านบาท)	0.00	0.00	37.26	37.26
- คอมพิวเตอร์เดสทก์ท๊อป เครื่องพิมพ์ และชุดละ 40,000 บาท(ล้านบาท)	0.00	0.00	1.18	1.18
- คอมพิวเตอร์โน้ตบุทส์ เครื่องพิมพ์ และชุดละ 60,000 บาท(ล้านบาท)	0.00	0.00	1.76	1.76
- ค่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ราคาเครื่องละ 5,000 บาท(ล้านบาท)	0.00	0.00	3.04	3.04
- เครื่องมือหาพิทราคาเครื่องละ 10,000 บาท(ล้านบาท)	0.00	0.00	0.29	0.29

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงโคนเนื้อ จากสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

สถานการณ์ปัจจุบัน

ในปัจจุบันการเลี้ยงโคนเนื้อ มี 3 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. การเลี้ยงโคแบบรับจ้างเลี้ยง ซึ่งเป็นการเลี้ยงในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนเนื้อด้านครอบครัว เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนดังนี้

1.1 โคพื้นเมืองเพศผู้ น้ำหนักแรกเข้า 100 กิโลกรัม ใช้เวลาในการเลี้ยง 365 วัน ได้น้ำหนักโค 230 กิโลกรัม เกษตรกรจะมีรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้ว ตัวละ 717 บาท

1.2 โคลูกผสมบราห์มันเพศผู้ น้ำหนักแรกเข้า 150 กิโลกรัม ใช้เวลาในการเลี้ยง 365 วัน ได้น้ำหนักโค 320 กิโลกรัม เมื่อหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วเกษตรกรจะขาดทุนตัวละ 595 บาท

1.3 โคลูกผสมชาร์โรเลตส์เพศผู้ น้ำหนักแรกเข้า 150 กิโลกรัม ใช้เวลาในการเลี้ยง 365 วัน ได้น้ำหนักโค 330 กิโลกรัม เมื่อหักค่าใช้จ่ายทั้งหมดแล้วเกษตรกรจะขาดทุนตัวละ 302 บาท

การลงทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงขุนโคด้วยหญ้าของเกษตรกรที่รับเลี้ยงโค ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนเนื้อด้านครอบครัว

	โคพื้นเมือง	ลูกผสม บราห์มัน	ลูกผสม ชาร์โรเลตส์
1. ค่าใช้จ่าย			
นน. โคแรกเข้า (กก./ตัว)	100	150	150
ราคาแรกเข้า (บาท/กก.)	45	55	55
(1) มูลค่าโคแรกเข้า	4,500	8,250	8,250
(2) ค่าใช้จ่ายของ สรท. (บาท/ตัว)	1,440	1,965	1,965
ดอกเบี้ย 4% (บาท/ตัว)	180	330	330
ค่าประกันโค 10% (บาท/ตัว)	450	825	825
ค่าขนส่งซื้อ-ขาย (บาท/ตัว)	300	300	300
ค่าดำเนินการตัวแทน สรท. (บาท/ตัว)	350	350	350
ค่าบริหารจัดการส่วนกลาง (บาท/ตัว)	160	160	160

การลงทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงขุนโคด้วยหญ้าของเกษตรกรที่รับเลี้ยงโค
ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อด้านครอบครัว (ต่อ)

รายการ	โคพื้นเมือง	ลูกผสม บราห์มัน	ลูกผสม ชาร์โรเลส์
(3) ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโค (บาท/ตัว)	3,588	7,959	8,237
* ค่าอาหาร และแรงงาน (บาท/ตัว)	3,438	7,609	7,887
ค่ายา เวชภัณฑ์ และอื่น ๆ (บาท/ตัว)	150	350	350
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด (บาท/ตัว)	9,528	18,174	18,452
2. รายได้			
นน. ขายโคอายุ 20 เดือน (กก./ตัว)	230	320	330
ราคาขาย	45	55	55
รายได้จากการขายโค	10,350	17,600	18,150
รวมรายได้สุทธิ	822	-574	-302
รายได้สุทธิของ สรท. 10% (บาท/ตัว)	82		
รายได้สุทธิของเกษตรกร 90% (บาท/ตัว)	740		

หมายเหตุ : รวมค่าอาหาร แรงงาน ทั้งที่เป็นเงินสดและจากการประเมิน

ที่มา : กรมปศุสัตว์, สมาคมโคเนื้อแห่งประเทศไทย

2. การเลี้ยงโคในเชิงธุรกิจ

เป็นการเลี้ยงโคลูกผสมที่มีสายเลือดโคยุโรปหรือบราห์มันระดับเลือดสูง นำมาเลี้ยงขุนด้วยอาหารข้นและอาหารหยาบ เช่น เปลือกสับปะรด หญ้า ต้นข้าวโพด เป็นต้น

เนื่องจากต้องการเปรียบเทียบผลตอบแทนที่ได้รับจากการขุนโคสายพันธุ์ต่าง ๆ จึงเลือกใช้ฐานในการวิเคราะห์ที่เหมือนกัน คือ น้ำหนักโคเข้าขุนที่ 330 กิโลกรัม ระยะเวลาขุนนาน 12 เดือนเช่นกัน ดังตาราง

การลงทุนและผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการเลี้ยงขุนโคคุณภาพดี ระยะเวลาขุน 12 เดือน

รายการ	ลูกผสม ชาร์โรเลส์	ตาก	ก้านแพงแสน
1. ค่าใช้จ่าย			
น้ำหนักแรกขุน (กก./ตัว)	330	330	330
ระยะเวลาขุน (เดือน)	12	12	12
ราคาแรกเข้า (บาท/กก.)	เหมาตัว	50	55
(1) มูลค่าพันธุ์โค (บาท/ตัว)	18,200	16,500	18,150
(2) ค่าอาหาร เวชภัณฑ์และอื่น ๆ (บาท/ตัว)	15,000	14,570	15,000
รวมต้นทุน (บาท/ตัว)	33,200	31,070	33,150
2. รายได้			
นน. โคมีชีวิตส่งฆ่า (กก./ตัว)	600	550	550
นน. ซาก (กก./ตัว)	350	320	330
ราคาซาก (บาท/กก.)	125	125	125
รวมรายได้ขายซากโค (บาท/ตัว)	43,750	40,000	41,250
กำไรสุทธิ (บาท/ตัว)	10,550	8,930	8,100

ที่มา : รายงานการศึกษาระดับสมบูรณ์ งานวิจัยธุรกิจโคเนื้อ โดยสถาบันเทคโนโลยีพระเจ้าเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
สมาคมโคเนื้อแห่งประเทศไทย

จากการศึกษาเปรียบเทียบการลงทุนและผลตอบแทนที่เกษตรกรได้รับจากการขุนโคลูกผสมชาร์โรเลส์ พันธุ์ตาก และพันธุ์ก้านแพงแสน ที่น้ำหนักเข้าขุนโดยประมาณ 330 กิโลกรัม ระยะเวลาขุน 12 เดือน เท่ากัน ดังนี้

ลูกผสมชาร์โรเลส์ เกษตรกรจะมีรายได้จากการขายซากโค ตัวละประมาณ 10,550 บาท

พันธุ์ตาก เกษตรกรจะมีรายได้จากการขายซากโค ตัวละประมาณ 8,930 บาท

พันธุ์ก้านแพงแสน เกษตรกรจะมีรายได้จากการขายซากโค ตัวละประมาณ 8,100 บาท

3. การเลี้ยงโคเป็นอาชีพเสริม

เกษตรกรที่เลี้ยงโคลักษณะนี้มักจะประกอบอาชีพอื่นเป็นหลัก เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ หรือ บางรายเป็นข้าราชการหรือค้าขาย แต่พอจะมีเงินทุน หรือพื้นที่ หรือแรงงานในครัวเรือน ที่พอจะเลี้ยงโคได้ จึงได้หาซื้อโคมาเลี้ยง หรือพ่อแม่ให้มาเลี้ยง ซึ่งโคส่วนใหญ่มักจะเป็นโคพื้นเมืองหรือลูกผสมบราห์มันที่สายเลือดไม่สูงมาก การเลี้ยงโดยทั่วไปจะเลี้ยงปล่อยให้แทะเล็มหญ้าตามธรรมชาติหรือผูกไว้ใกล้บริเวณบ้าน ค่าใช้จ่ายจึงต่ำ เนื่องจากค่าอาหารที่ต้องซื้อเป็นตัวเงินน้อยมาก แต่ค่าแรงงานจะสูง เพราะต้องมีแรงงานในการพาโคย้ายสถานที่เล็มหญ้าไปเรื่อย ๆ หากไม่ขายโคออกไป เกษตรกรจะได้ลูกโคที่เกิดมาใหม่ทำให้มีโคในฝูงมากขึ้น แต่หากเกษตรกรซื้อโคมาเลี้ยงซึ่งอาจใช้เงินลงทุนของตนเองหรือกู้ยืมจาก ธ.ก.ส. เกษตรกรจะมีค่าใช้จ่ายและผลตอบแทนจากการเลี้ยงโค ดังตาราง

การลงทุนและผลตอบแทนในการเลี้ยงปล่อยลูกโคเพศผู้ เริ่มเลี้ยงเมื่ออายุ 8 เดือนจนถึงอายุ 20 เดือน
(ระยะเวลาเลี้ยง 365 วัน) กรณีเกษตรกรกู้เงินซื้อโคจาก ธ.ก.ส.

	โคพื้นเมือง	ลูกผสม บราห์มัน	ลูกผสม ชาร์โรเลส์
1. ค่าใช้จ่าย			
นน. โคแรกเข้า (กก./ตัว)	100	150	150
ราคาแรกเข้า (บาท/กก.)	45	55	55
(1) มูลค่าโคแรกเข้า	4,500	8,250	8,250
(2) สมทบกองทุนประกันโคเนื้อ (บาท/ตัว)	200	200	200
(3) ดอกเบี้ย 10% (บาท/ตัว)	450	825	825
(4) ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยง (บาท/ตัว)	1,248	2,430	3,350
* ค่าอาหารและแรงงาน (บาท/ตัว)	1,200	2,080	3,000
ค่ายา เวชภัณฑ์และอื่น ๆ (บาท/ตัว)	48	350	350
รวมค่าใช้จ่ายทั้งหมด (บาท/ตัว)	6,398	11,705	12,625
2. รายได้			
นน. ขายโคอายุ 20 เดือน (กก./ตัว)	230	300	310
ราคาขาย (บาท/กก.)	45	55	55
รายได้จากการขายโค (บาท/ตัว)	10,350	16,500	17,050
รวมรายได้สุทธิ	3,952	4,795	4,425

หมายเหตุ : รวมค่าอาหาร แรงงาน ทั้งที่เป็นเงินสดและจากการประเมิน

ที่มา : กรมปศุสัตว์, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ข้อคิดเห็น

จากการเปรียบเทียบผลตอบแทนการเลี้ยงโคทั้ง 3 ลักษณะพบว่า การเลี้ยงแบบรับจ้างเลี้ยงโคให้กับ SPV ในโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อด้านครอบครัว มีเพียงการเลี้ยงโคพื้นเมืองเท่านั้นที่เกษตรกรมีกำไร ซึ่งการเลี้ยงโคพื้นเมืองไม่ได้เป็นเป้าหมายของโครงการฯ เพราะเป้าหมายคือ จะให้มีการเลี้ยงโคลูกผสมซึ่งตัวโตและมีน้ำหนักซากสูง เนื้อคุณภาพดี เป็นการปรับปรุงพันธุ์โคในประเทศ ดังนั้นจึงเห็นว่าโครงการนี้ควรปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น

ส่วนแบบที่ 2 คือ การเลี้ยงในเชิงธุรกิจ และแบบที่ 3 คือการเลี้ยงเป็นอาชีพเสริม เปรียบเทียบเฉพาะกรณีเป็นโคลูกผสมใช้ระยะเวลาเลี้ยง 1 ปี เท่ากัน เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนจากการเลี้ยงแบบที่ 2 ตัวละ 8,100 – 10,550 บาท ขณะที่แบบที่ 3 ได้รับผลตอบแทนตัวละ 3,952 – 4,795 บาท

ข้อเสนอแนะ

ควรส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงโคแบบที่ 2 เพราะนอกจากจะได้รับผลตอบแทนสูงกว่าแล้ว ยังทำให้คนไทยได้มีโอกาสบริโภคเนื้อคุณภาพดีมากขึ้น มีเนื้อมาทดแทนเนื้อนำเข้าจากออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ และรองรับการเปิดการค้าเสรี ซึ่งหากมีการพัฒนาและส่งเสริมการเลี้ยงโคคุณภาพดีมากขึ้น ต้นทุนการผลิตก็จะต่ำลง โอกาสที่จะแข่งขันกับเนื้อนำเข้าจะมีมากขึ้น

การพัฒนาการเลี้ยงโคคุณภาพดีนั้นควรเน้นการสร้างโคสายพันธุ์ที่เป็นของไทย ให้เป็นเอกลักษณ์ของประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งปัจจุบันก็มีอยู่บ้างแล้วเช่น พันธุ์กำแพงแสน พันธุ์ตาก เป็นต้น

ส่วนเกษตรกรรายย่อยที่ไม่สามารถจะเลี้ยงโคในเชิงธุรกิจได้ ควรส่งเสริมให้เลี้ยงแบบที่ 3 เพราะไม่ต้องใช้เงินลงทุนมาก ได้ผลตอบแทนสูงพอสมควร และช่วยผลิตโคพื้นฐานในการผลิตโคขุนคุณภาพ ซึ่งหากไม่มีเงินลงทุนให้เกษตรกรกู้เงินจาก ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

1. ควรปรับเปลี่ยนโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อด้านครอบครัวให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันมากขึ้น สำหรับเกษตรกรที่รับโคจากโครงการฯไปแล้ว ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการต่อจนครบตามสัญญาที่ได้ทำไว้

2. ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตโคเนื้อคุณภาพให้มากขึ้น เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการบริโภคทดแทนการนำเข้า และทำให้คนไทยได้มีโอกาสบริโภคเนื้อคุณภาพดีได้มากขึ้น สะดวกขึ้น อีกทั้งเป็นการสร้างเอกลักษณ์โคพันธุ์ดีสายเลือดไทยให้เป็นที่ยอมรับ

3. เกษตรกรรายย่อยที่เลี้ยงเป็นอาชีพเสริม หากไม่มีเงินทุนควรใช้เงินกู้จาก ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสม และกรมปศุสัตว์ให้การสนับสนุนดูแลให้คำแนะนำในการเลี้ยง การรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรมีความเข้มแข็งมากขึ้น สามารถช่วยเหลือตนเองได้ทั้งในด้านการผลิตและการตลาด